महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९
तातोपानी गाउँपालिका
जुम्ला

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (Vision)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था ह'ने ।

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (Mission)

देशमा स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने ।

(Provide Independent and Quality Audit Service to the Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

स्वतन्त्रता	(Independence)
निष्ठा	(Integrity)
पारदर्शिता	(Transparency)
जवाफदेहिता	(Accountability)
व्यावसायिकता	(Professionalism)

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७७/७८ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको प्रमुख उद्देश्यहरूमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु रहेको छ । त्यसैगरी स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु लेखापरीक्षणको उद्देश्य रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु मूलतः आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय स्रोत व्यवस्थापनमा स्पष्ट कानूनी व्यवस्था नभएको, आय सङ्कलन न्यून रहेको, पर्याप्त आधार बेगर राजस्व छुट दिएको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, अबण्डा बजेट राखेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरी अनुमोदन गर्ने गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानुन विपरीत खरिद गरेको, अत्यधिक प्रशासनिक खर्च गरेको, बचत अनुदान फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्चको बाहुल्यता रहेको लगायत छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, साना तथा टुक्रे आयोजनाको छनौट गरेको, लागत अनुमान तथा आयोजना तयारीमा अत्यधिक रुपमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको, दिगो विकासका लक्ष्य अनुरूप योजना र कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको, दीर्घकालीन विकासको खाका तर्जुमा नभएको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ आवश्यक अनुभवी र दक्ष जनशक्तिको कमी रहेको, कर्मचारी नियुक्ति तथा बढुवामा प्रदेश लोकसेवा आयोगको परामर्श नलिएको, सेवा प्रवाहमा अपेक्षित सुधार हुन नसकेको, स्रोत, साधन र सम्पत्तिको दुरुस्त अभिलेख नरहेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम, सेवा प्रवाहको यथार्थ रुपले अभिलेख नराखेको, अधिकांशको बैङ्क हिसाब नभिडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहनुका साथै आन्तरिक लेखापरीक्षण भरपर्दो र प्रभावकारी नभएको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फछ्र्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू सुधार गरी गत विगतका बेरुजू उपर आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन हुने व्यवस्था मिलाउनुपर्दछ ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको थियो । लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण तथा प्रतिवेदन तयारीमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरू सबैलाई धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)

२०७९ आषाढ **महालेखापरीक्षक**

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल

Anamnagar, Kathmandu, Nepal

प्रदेश लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय

(कर्णाली प्रदेश)

पत्र संख्याः २०७८।७९

च.नं.१८९ मितिः २०७९।३।१७

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री प्रमुखज्यू,

तातोपानी गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,

जुम्ला ।

कैफियत सहितको राय

हामीले तातोपानी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७८ आषाढ ३१ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७७/७८ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुनबमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. गाउँपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्ण रुपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।

२. लेखापरीक्षणबाट रू.५ करोड ४५ लाख ५ हजार बेरुजू देखिएको छ। सो उपर प्रतिकृया प्राप्त नभई बाँकी बेरुजू असुल गर्नु पर्ने रु. ८ लाख ७ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू.१ करोड २५ लाख २३ हजार, नियमित गर्नु पर्ने रु. ३ करोड १२ लाख ९९ र पेश्की रू.९८ लाख ७६ हजार रहेको छ । पालिकाको गतवर्ष रु. ५ करोड ६० लाख ५० हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा यसवर्ष सम्परीक्षणबाट फछ्र्यौट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजू समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू. ११ करोड ५ लाख ५५ रहेको छ । गाउँपालिकाको **बेरुजू वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजू स्थिति यसैसाथ संलग्न छ ।**

३. गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ।कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।

४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानूनबमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं ।लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ।गाउँ कार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउँपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो।लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुनबमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(शंकर प्रसाद पन्थी)

नायब महालेखापरीक्षक

Phone: 4258174, 4266034, A.G. Fax: 977-1-4268309, Fax: 977-1-4262798, Post Box:13328

Email : aag.mgmt@oagnep.gov.np,Info@oag.gov.np Website : www.oag.gov.np

तातोपानी गाउँपालिका
बेरुजु बर्गीकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)
२०७७।७८

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजु			प्रतिक्रियाबाट फछ्र्यौट			बाँकी बेरुजु			बेरुजु						
									असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम		अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती								
५१	१३६	५४५०५	०	०	०	५१	१३६	५४५०५	८०७	१२५२३	३१२९९	०	०	४३८२२	९८७६

अद्यावधिक बेरुजू स्थिति
२०७७।७८

(रु. हजारमा)

जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फछ्र्यौट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजु	यो वर्षको बेरुजु	कुल बेरुजु बाँकी
जुम्ला	५६०५०	०	०	५६०५०	०	५४५०५	११०५५५

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्ष: २०७७/७८

कार्यालय र स्थान : तातोपानी गाउँपालिका, जुम्ला , तातोपानी गाउँपालिका , जुम्ला

पद	**नाम**	**कार्यकाल सुरु मिति**	**कार्यकाल समाप्त मिति**
कार्यालय प्रमुख	मिलन बुढ्थापा	२०७७-४-१	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	शिवराज न्यौपाने	२०७७-४-१	
		बेरुजु रकम	५४,५०५,३११

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		७,८४,४३,४८८	
आम्दानी		खर्च	
संघीय सरकारबाट अनुदान	३०,१२,४८,८५७	चालु खर्च	२२,९६,६१,८९९
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	१,६९,३८,४९३	पूँजीगत खर्च	१२,७४,६३,८६४
राजश्व बाँडफाँट	६,४८,५३,०३३	वित्तीय/अन्य व्यवस्था	९,९७,०३,०६२
आन्तरिक आय	४४,७६,४९७		
अन्य आय	१०,००,२२,१६३		
कुल आय	४८,७५,३९,०४३	कुल खर्च	४५,६८,२८,८२५
बाँकी मौज्दात		१०,९१,५३,७०६	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			**१** **स्थानीय संचित कोष :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ बमोजिम यस गाउँपालिकाले वित्तिय हस्तान्तरणबाट प्राप्त अनुदान तथा सहयता, आन्तरिक आम्दानी र स्थानीय सरकारबाट सञ्चालन भएको आयोजनाहरु समेतको आयव्यय हिसाबको आर्थिक वर्ष २०७7।७8 को समग्र संचित कोषको संक्षिप्त अवस्था निम्नबमोजिम रहेको छ।	

सि.नं	आयतर्फ			सि.नं	व्ययतर्फ		
	विवरण	रकम	रकम		विवरण	रकम	रकम
१	**गत वर्षको जिम्मेवारी**		78443488	१	**चालु खर्च**		229661899
	क) नगद	0	0	२	**पूँजीगत खर्च**		127463864
	ख) बैंक	78443488	0	३	**वित्तिय व्यवस्था भुक्तानी**		99661163
२	**राजस्व (आन्तरिक आय)**		69329530		क) ऋण भुक्तानी		0
	क) आन्तरिक राजस्व	4476497	0		ख) ब्याज भुक्तानी		0
	ख) राजस्व बाँडफाँड	64853033	0		ग) अन्य भुक्तानी		0
	ग) अन्य आय	0	0	४	**लगानी**		0
३	**वित्तिय हस्तान्तरण संघ**		301248857		ऋण लगानी		0
	क) वित्तिय समानीकरण अनुदान	100300000	0		शेयर लगानी		0
	ख) सशर्त अनुदान	193230350	0		अन्य लगानी		0
	ग) समपूरक अनुदान	984893	0	५	**धरौटी फिर्ता**		41899
	घ) विशेष अनुदान	6733614	0	६	**जनश्रमदान फिर्ता**		0
४	**प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान**		16938493	७	**कोष फिर्ता**		0
	क) वित्तिय समानीकरण अनुदान	10127000	0	८	**मौज्दात**		109153706
	ख) सशर्त अनुदान	2000000	0		क) बैंक मौज्दात	94219007	0

	ग) समपुरक अनुदान	1678287	0		ख) नगद मौज्दात	0	0
	घ) विशेष अनुदान	3133206	0	९	**शसर्त अनुदान फिर्ता**	11076813	0
५	**अन्तर स्थानीय तहबाट प्राप्त**		0	१०	**गत बर्षको बढी अल्या**		0
६	**अन्य**		0	११	**जनश्रमदान मौज्दात**		0
	क) क्षेत्रीय शहरी विकास योजना		0	१२	**धरौट मौज्दात**	985484	0
	ख) सडक बोर्ड नेपाल		0	१३	**कोष खाताको मौज्दात**		0
	ग) पर्यटन बोर्ड नेपाल		0		अन्य खर्च घटाउन वाँकी	2872402	0
	घ) एन एन एस डब्लु ए		0				0
७	**विभिन्न कोषतर्फको आय**		0				0
८	**जनसहभागिता (नगद)**		0				0
९	**विषयगत निकायबाट प्राप्त**		98761163				0
१०	**धरौटी आय**		0				0
११	**लगानीको साँवा फिर्ता**		0				0
१२	**अन्य विविध आय/प्रकोप**		1261000				0
	जम्मा		**565982531**		**जम्मा**		**565982531**

परिचय–स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्ने स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस तातोपानी पालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवद्र्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु तातोपापानी गाउँपालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस गाउँपालिका अन्तर्गत 8 वडा, 39 सभा सदस्य, 525.6वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा 17 हजार 834 जनसंख्या रहेको छ ।
लेखापरिक्षणमा पेश भएको श्रेस्ता तथा आर्थिक कारोबारहरुको जोखिम विश्लेषण, लेखापरिक्षण नीति, मापदण्ड, व्यवस्थापन प्रतिनिधित्व पत्र, लेखापरिक्षण मार्गदर्शन, व्यवसायिक लेखापरिक्षणका असल अभ्यासको आधारमा तयार गरीएको स्वीकृत लेखापरिक्षण योजना, कार्यक्रम र लेखापरिक्षणको विधि अनुसार लेखापरिक्षण सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी लेखापरीक्षणको निष्कर्ष सहित प्रतिवेदन जारी गर्नु हो भने आर्थिक कारोबार र वित्तिय विवरणको शुद्धताको जिम्मेवारी व्यवस्थापन पक्षको रहेको छ । उक्त आधारमा लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी देखिएका व्यहोराहरु उपर मिती २०७८।06।20 मा व्यवस्थापनसँग छलफल गरी कायम भएका व्यहोराहरु निम्न अनुसार छन् :
लेखापरीक्षणको क्रममा असुलीः लेखापरीक्षणको क्रममा लेखपरीक्षकले औल्याए पछि वास्तविक भन्दा बढी भुक्तानी भएको मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम तर्फ रु २३७१८७५, स्थानीय पूर्वाधार विकास साँझेदारी कार्यक्रम तर्फ रु १५०६१४३ र महिला विकास कार्यक्रमतर्फ अग्रिम कर रु१२००० गरी जम्मा रु ३८,९०,०१८ दाखिला भएको भौचर पेश भएको छ ।

वित्तीय विवरण – स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७२ मा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले प्रत्येक वर्षको साउन एक गतेदेखि आगामी वर्षको असार मसान्तसम्मको अवधिलाई आर्थिक वर्ष कायम गरी आय र व्ययको हिसाव राख्नुपर्दछ । सोही ऐनको दफा ६९ मा तोकिय अनुसार गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्नो आर्थिक कार्य प्रणलीको व्यवस्थापन गर्नुपर्दछ । यस सम्बन्धमा देखिएका व्यहोरा देहाय बमोजिम छन्

· स्थानीय तहले संचित कोषमा गत विगतको बाँकी यस वर्ष प्राप्त रकम र संचित कोषवाट भएको खर्च स्पष्ट देखिने गरी खाता राखेको छैन ।

· स्थानीय तहले बैंक समायोजन हिसाब खाता राखेको छैन । जसबाट स्थानीय तहको असार मसान्तको बैंक मौज्दात र श्रेस्ताको मौज्दात रु.५२९१९७६२ ले फरक देखिएको छ ।

· लेखापरीक्षणका क्रममा बैंक नगदी किताब तथा पेश्की खाता अद्यावधिक नरहेको कारण स्थानीय तहले पेश गरेको आय–व्यय विवरण यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था छैन ।

· स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को नियम ७२(२) मा नेपाल सरकारले निर्धारण गरे बमोजिमको आय र व्ययको वर्गीकरण तथा खर्च शीर्षक सम्बन्धी व्यवस्था अवलम्बन गर्नुपर्ने तथा नियम ७६(२) मा महालेखा परीक्षकबाट स्वीकृत भए बमोजिमको ढाँचामा लेखा राख्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले

			२०७६।२।१९ मा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको NEPSAS based ढाँचामा प्रतिवेदन तथा लेखाङ्कन गरेको पाईएन । त्यसैले तोकेबमोजिमका वित्तीय विवरणहरु तथा खाताहरु अद्यावधिक गरी आय र व्ययको वास्तविक स्थिति देखिने गरी लेखांकन गर्नुपर्दछ ।	
२			**२ जिम्मेवारी फरक परेको–** स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा गत विगतको बाँकी, यस वर्ष प्राप्त र खर्च भएको रकम स्पष्ट देखिने गरी हिसाब राख्ने र जिम्मेवारी एकिन गर्नुपर्दछ । तर स्थानीय तहको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन अनुसार गत वर्षको अन्त्यमा रु.85257398/- मौज्दात कायम भएकोमा यो बर्षको शुरुमा रु.७८४४३४८८/- जिम्मेवारी सारेको देखियो । जस अनुसार लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको भन्दा रु.6813910/- घटी जिम्मेवारी सारेको सम्बन्धमा यकिन गर्नुपर्ने देखिएको रु.........	६,८१३,९१०
३			**३ बैक हिसाब मिलान नगरेको–** स्थानीय तह सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७६(२) बमोजिम स्थानीय तहले आफ्नो कारोबारको लेखा महालेखा नियन्त्रक कार्यालयको सिफारिशमा महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत भएको ढाँचामा राख्नुपर्ने उल्लेख छ । सो बमोजिम मासिक रुपमा स्रेस्ता र बैक खाताको हिसाब मिलान विबरण तयार गर्नुपर्नेमा स्थानीय तहले सञ्चालन गरेको देहाय बमोजिमको खाताको बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार नगरेको कारण निम्नानुसार फरक पर्न गएकोले बैंक हिसाब मिलान विवरण तयार गरी यकिन गनुपर्ने रु.52919762 देखिन्छ ।	

सि.नं.	खाताको नाम	श्रेस्ता अनुसार बाँकी	बैंक स्टेटमेण्ट अनुसार बाँकी	फरक
१	चालु खर्च खाता	11657862	5227234	6430628
२	पुजिगत खाता	24745645	61287789	36542144
३	विविध खाता	1000000	700902	299098
४	स्थानिय धरौटी	879594	985584	105990
५	सञ्चित कोष खाता	42250467	44675463	2424996
६	प्रकोप व्यवस्थापन	73932	660920	586988
7	आन्तरिक अनुदान खाता	5948347	843347	5105000
8	बाँडफाँड	5901415	4476497	1424918
9	आन्तरिक राजस्व खाता	4476497	4476497	0
		96933759	123334233	52919762

४

४ आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल वमोजिम रहेका छन ।

· स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन 2074 को दफा 11 अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन ।

· पालिकाले एक आर्थिक वर्ष भित्र भएको आर्थिक कारोवारको अनुसुची 14 वमोजिमको ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन ।

· स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७५ बमोजिम एक आर्थिक वर्षमा खर्च हुन नसकी बाँकी रहेको रकम आर्थिक वर्षको अन्तमा स्थानीय तहको संचित कोषमा ट्रान्सफर गर्नुपर्नेमा आर्थिक वर्ष समाप्त भए पश्चात् पनि चालु खर्च खातामा रु.5227234/-, पुजीगत खर्च खातामा रु.61287789/- र समेत गरी रु.१२३३३४२३३/- मौज्दात राखेको पाईयो ।

· पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन।

· कार्यालयको श्रेष्ता र वैक विचको हिसाव फरक परे वा नपरेको सम्वन्धमा वैक हिसाव मिलान विवरण तयार नगरेको कारण हिसाव मिलान भए नभएको सम्वन्धमा यकिन गर्न सकिएन ।

· अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिमको मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन ।

· विषयगत क्षेत्रमा संचालन हुने कार्यक्रममा बैठक भत्ता, भ्रमण भत्ता, तालिम, गोष्ठीतर्फ बढी केन्द्रीत भई वितणमुखि रहेको पाईयो।

· पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो

· वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी समान अभिलेख पालिकाको मूल जिन्सी खातामा अध्यावधिक गरेको पाईएन ।

· जिन्सी निरिक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन ।

· मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली २०53 को नियम 6 क अनुसार ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानाकारी सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई दिएको देखिएन ।

· कार्यालयले उद्देश्य प्राप्तिमा आइपर्ने सम्भावित जोखिमहरु पहिचान गरि निराकरणको प्रयास गरेको अभिलेख नराखेको ।

· कुनै रकम भुक्तानी दिँदा रित पुगे वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा से अनुसार गरेको पाईएन ।

· सार्वजनिक खरिद नियमावलि 2064 को नियम 7 र 8 खरिद अनुसार गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन।

· स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन 2074 को दफा 13 वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाईएन।

· ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरि ठेक्का खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन।

· स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन 2074 को दफा 74

(2) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा वनाएको पाईएन ।

· सार्वजनिक खरिद नियमावली 2064 को नियम 97 अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन ।

· संस्था दर्ता ऐन, २०३४ को दफा ३ अनुसार पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण गर्न गठन गरेका उपभोक्ता समिति उक्त ऐनको व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन ।

			· सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय–व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाईएन। · वातावरण संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालिन योजना तयार नगरेको · निजामती सेवा ऐन 2049 वमोजिम कार्य विवरण वनाई लागु गरेको पाईएन । · निजामतीसेवाऐन 2049 कोदफा 7 ख 2 वमोजिमतलवीप्रतिवेदनपारितगराएरमात्रतलवभत्ताभुक्तानीगर्नुपर्नेमाकार्यालयलेतलवी प्रतिवेदन पारित नगरी रु 128237822/- तलब खर्च लेखेको पाईयो ।तलबी प्रतिवेदन पारित नहुँदा ग्रेडसमेत यकिन हुन सकेन । · मन्त्रालयको मिति २०७३।१२।२५ को आर्थिक कारोबार तथा खाता सञ्चालन सम्बन्धमा थप स्पष्ट पारिएको परिपत्रको दफा १७ बमोजिम यस पालिका तथा पालिकामा समाहित भएका साविकका गाउँ विकास समिति तथा नगरपालिकाको नाममा रहेको पेश्की तथा बेरुजु अभिलेख समायोजन भएको पालिकामा कायम गरी नियमानुसार पेश्की फछ्र्यौट तथा बेरुजु सम्परीक्षण कार्य गर्नुपर्नेमा यस पालिकामा समाहित भएका साबिकका विषयगत कार्यालयको बेरुजू लगत तथा सम्परीक्षणको अभिलेख नगरपालिकाले एकिन गरी अध्यावधिक नगरेकोले पालिकाले उक्त व्यवस्थाको कार्यान्वयन गर्नुपर्दछ । तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
५			**५ सम्पत्ति हस्तान्तरण** **:** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख उक्त कार्यालयहरु समाहित भएका पालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ । यसरी हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिबेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत तयार नगरेको, कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर, मोबाईल फोन सेट र अन्य फर्निचर जस्ता मूल्यवान समानहरु जिम्मेवारी सारेको पाईएन । यसरी जिन्सी मालसामानको आम्दानी नजनाउँदा जिन्सी मालसामानहरु हराउने र हिनामिना हुन सक्ने हुँदा खरिद गरिएका मालसामानहरुको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित जिन्सी खातामा आम्दानी जनाई जिन्सी खाता अद्याबधिक गर्नुपर्दछ ।	
६			**७ बजेट सीमा निर्धारण समिति :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६(१) बमोजिम पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम, अनुदान, ऋण र अन्य आयको प्रक्षेपण तथा सोको सन्तुलित वितरणको खाका र बजेट सीमा निर्धारण गर्न ७ सदस्यीय स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति गठनको व्यवस्था छ । उक्त समितिले आयको प्रक्षेपण, साधनको सन्तुलित वितरणको खाका, बजेटको कूल सीमा, बजेटको क्षेत्रगत सीमा निर्धारण, बजेट तथा कार्यक्रमको प्रथमिकिकरण, विषयक्षेत्रगत बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन तय गर्नुपर्ने जस्ता कार्यहरु फाल्गुन महिनाभित्र सम्पन्न गरिसक्नुपर्ने र बजेट प्रक्षेपण गर्दा बजेट वर्षपछिको थप दुई वर्षको समेत प्रक्षेपण तयार गर्नुका साथै तयार भएको आगामी आर्थिक वर्षको बजेट सीमा प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतले चैत्र १५ गतेभित्र पालिकाका विषयगत	

			शाखा तथा वडा समितीलाई उपलब्ध गराउनुपर्ने कानुनी व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले समितिको गठन गरेको छैन । ऐनमा व्यवस्था भएअनुसार बजेट सीमालगायत क्षेत्रगत विषय समेटी बजेट प्रक्षेपण सम्बन्धी नियम तथा कार्यविधि तर्जुमा एवं सोको पालनामा सम्बन्धित पदाधिकारीको ध्यान जानुपर्दछ ।	
७			**बजेट पेश, पारित र अख्तियारी-** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ म स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहमा उपाध्यक्षश्री गंगादेवि उपाध्यायले मिति २०77।3।10 गते रु.49करोड 20 लाख 90हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा मिति २०77।03 ।30मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले 2077/4/6 मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ । कानूनले तोकेको समयमा आय र व्ययको अनुमान पेश गरी पारित गर्ने र अख्तियारी दिनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
८		२०७९-२-११	**८ बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६७(१) मा ४ सदस्यीय बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति गठन गरी आगामी वर्षको नीति तथा कार्यक्रम, बजेट तथा कार्यक्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, विषय क्षेत्रगत कार्यक्रम, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपना हुन नदिई आपसी तादाम्यता तथा परिपूरकता कायम गर्नुपर्ने ब्यवस्था अनुसार समिति गठन गरेको भएता पनि आगामी आर्थिक वर्षको नीति तथा कार्य.क्रम, कार्यक्रमको प्राथमिकीकरण, कार्यक्रमबीच परिपूरकता कायम गरेको समेत नदेखिएकाले बजेट तर्जुमा गर्दा ऐनमा भएको ब्यवस्थाको परिपालनामा ध्यान दिनुपर्दछ ।	
९			**९ गत बर्षको दायित्व -** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम ४०(७) बमोजिम चालु बर्षको बजेटले नखाम्ने गरी खर्च गर्न नहुने र खर्च भएको अबस्थामा कार्यालय प्रमुख र सम्बन्धित कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट श्रावण १५ गतेभित्र भुक्तानी बाँकीको बिबरण प्रमाणीत गरी राख्नुपर्ने व्यबस्था छ । स्थानीय तहले २०77।78 मा बिभिन्न संस्था, उपभोक्ता समिति, फर्महरुलाई रु. 40314000/- भुक्तानी दिन बाँकी रहेको बिबरण राखी कार्यालय प्रमुखबाट प्रमाणीत गराएको आधारमा यो बर्ष (२०77।78) को बजेटमा गत बर्षको भुक्तानीको लागि बजेट व्यबस्था नगरेको अबस्थामा समेत उक्त रकम भुक्तानी गरेको पाइयो । बार्षिक बजेटले नखाम्ने गरी योजना एवं कार्यक्रमको लागि सम्झौता गरेको कारण निकै ठुलो रकम भुक्तानी दिन बाँकी रहेको देखिएकोले बार्षिक बजेटले बहुबर्षीय कार्यक्रम स्वीकृत गरेको अबस्थामा बाहेक यस प्रकारको दायित्व सिजर्ना हुने गरी खर्च नगर्न व्यबस्था मिलाउनु पर्दछ ।	
१०			**चौमासिक पूँजीगत खर्चः** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कर्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन सम्पन्न गरी कर्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार	

चौमासिक खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ । वर्षान्तमा हतारमा काम गराउँदा कामको गुणस्तरमा असर पर्ने देखिएकोले नियममा भएको व्यवस्था अनुरुप आषाढमा खर्च गर्ने परिपाटीमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

(रु. हजारमा)

बजेट उपशिर्षक	कुल खर्च	चौमासिक खर्च			
		प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेश्रो चौमासिक	आषाढ महिना
चालु खर्चतर्फ	४४९६६१	49259	46001	134401	
पूँजिगत खर्चतर्फ	१२७१४५	15981	25203	85961	
जम्मा	५7६80६	65240	71204	220362	
प्रतिशत		18.28	19.95	61.76	

पालिकाले उपलब्ध गराएको विवरणअनुसार बार्षिक रु.356803/- निकासा भएकोमा प्रथम चौमासिकमा रु.65240000 अर्थात 18.28 प्रतिशत, दोश्रो चौमासिकमा रु71204000अर्थात 61.76 प्रतिशत र तेश्रो चौमासिकमा रु.220362000, अर्थात 61.76 प्रतिशत खर्च गरेको देखिएको छ ।स्वीकृत कार्यक्रम अनुसार चौमासिक रुपमा सन्तुलित खर्च हुने गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनुपर्दछ ।

११ **क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थितिः**

स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७७।७८ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

क्र.स	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
				जम्मा खर्चको तुलनामा
१	आर्थिक विकास	44320	29170	53.70
२	पूर्वाधार विकास	142925	93211	65.21
३	सामाजिक विकास	110969	79724	71.83
४	बातावरण तथा विकास	3500	3482	99.48
५	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	10480	7608	72.59
६	अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	183394	147166	80.24
जम्मा		**४९५५८८**	**३६०३६१**	

उपरोक्त विवरण अनुसार सभाले विनियोजन गरेको बजेट मध्ये वातावरण तथा विपदमा सबैभन्दा बढी 99.48 प्रतिशत र आर्थिक विकासमा सबै भन्दा घटीमा 53.70 प्रतिशत रहेको छ ।

१२ **१२ खर्च बिश्लेषणः**

पालिकाले यसबर्ष कुल आन्तिरक आयबाट रु-4476497/-राजस्व बाँडफाँड र अनुदानबाट रु.373726083/- समेत रु.378202580/- आम्दानी भएकोमा चालु तर्फ रु.127463864/- समेत रु.357125763/- खर्च भएको छ । खर्च मध्ये आन्तरिक आयको हिस्सा 1.25प्रतिशत रहेको छ । यसबर्ष पदाधिकारी सबिधामा रु.6070250/- खर्च भएको छ जुन आन्तरिक आयको 135 प्रतिशत रहेको छ ।

१३ **१३ कर्मचारी करार–** ३,११९,०००

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको र सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न पदमा ६५ जना कर्मचारीहरु करारमा राखि रु.४५00000/- खर्च लेखेको छ ।

			त्यसैगरी सोही ऐनको २०७४ को दफा ८३(८) वमोजिम पालिकाले नगर प्रहरी, सवारी चालक, सयश, कार्यालय सहयोगी, पलम्बर, इलेक्टीसियन, चौकिदार, मालि, बगैँचे लगायतका पदमा मात्र करारवाट सेवा लिन सकिने व्यवस्था गरेको छ । स्थानीय तहले माथि उल्लेखित पद वाहेकको विभिन्न पदमा 29 जना करार नियुक्ति गरी बर्षभरीमा रु.३११९००० भुक्तानी गरेको अनियमित देखिएको रु.......	
१४			**स्थानीय तथ्याङ्क, अभिलेख तथा स्रोत नक्साङ्कन :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ बमोजिम स्थानीयतहले आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्याङ्क संकलन, अभिलेख र सोको ब्यवस्थापन गर्नुपर्ने तथा आफ्नो क्षेत्रभित्रको शैक्षिक, भौगोलिक अवस्था, प्राकृतिक श्रोत अन्तर्गत खानी, जंगल तथा अन्य श्रोत, पूर्वाधार अन्तर्गत सडक, पुल, खानेपानी लगायतको अभिलेख तथा श्रोत नक्साङ्कनसहितको पालिकाको प्रोफाइल तयार गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । पालिकाले स्थानीय तथ्याङ्क सम्बन्धी नीति, कानून र सोको मापदण्ड बनाएको तथा स्रोत नक्साङ्कन गरेको देखिएन । स्थानीय तहका हरेक प्राथमिकीकरणका क्रियाकलाप सञ्चालनमा तथ्याङ्कले महत्वपूर्ण भुमिका खेल्ने हुँदा सोको संकलन र अभिलेख राख्ने कार्यमा पहल हुनु आवश्यक छ । तथ्याङ्कवेगर प्राथमिकतामा राखिएका योजना, बजेट, प्रक्रिया र कार्यान्वयनले उचित सार्थकता नपाउने हुँदा यस तर्फ पालिकाले अभिलेख ब्यवस्थापनमा ध्यान दिनुपर्दछ ।	
१५			**१५ वडा सचिवको पदपूर्ति :** पालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालयबाट संचालित सेवा प्रवाहमा महत्वपुर्ण भूमिका रहेका वडा सचिवको दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था देहाय बमोजिम छ । (वडा संख्या: 8; वड सचिवको दरबन्दी: 8; वडा सचिवको पदपूर्ति: 8; रिक्त वडा सचिव: 0)	
१६			**१६ सेवाप्रवाहको स्थिति :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन बनाउन तथा सोको अधिनमा रही आवश्यकता अनुसार नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने ब्यवस्था अनुसार ९ वटा ऐन, ३ वटा नियमावली र १२ बटा कार्यबिधि स्वीकृत गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । यस वर्ष पालिकाबाट निम्नअनुसार सेवाप्रवाह गरेको विवरण प्राप्तभएको छ :	

वडा संख्या	वड सचिवको दरबन्दी	वडा सचिवको पदपूर्ति	रिक्त वडा सचिव
8	8	8	0

विवरण	जम्मा
स्वीकृत घरनक्सा दर्ता पास	0
पञ्जिकरणतर्फ	
जन्मदर्ता	615
मृत्युदर्ता	120
बसाईसराई दर्ता	35
विवाह दर्ता	160
सम्बन्धविच्छेद दर्ता	0
पूर्वाधार विकास सडक निर्माण	
कालोपत्रे सडक निर्माण	0
कालोपत्रे सडक मर्मत	0
ग्राभेल सडक निर्माण	0
ग्राभेल सडक मर्मत	0

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ अनुसार पालिकाबाट प्रदान गरिने सेवाप्रवाहमध्ये पञ्जिकरण बाहेकका अन्य सेवा सञ्चालनमा सन्तोष जनक देखिएन ।

१७

१७ योजना छनौट र कार्यान्वियन :

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितमूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त हुने प्रगतिका योजना छनौट गरि प्राथामिकीकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सभाबाट स्वीकृत बार्षिक गाउँ विकास योजना २०७६÷७7 को अध्ययन गर्दा पालिकाले स्वीकृत गरी

https://nams.oag.gov.np

सञ्चालन गरेको अधिकांश योजना न्यून बजेट भएका र लागत प्रभावी हुने किसिमले संचालन गरेको पाइएन । पालिकाले यस वर्ष संचालन गरेका योजना देहाय अनुसार छन् ।

रु १ लाख सम्म	रु १ लाख देखि २ लाखसम्म	रु २ लाखदेखि ५ लाखसम्मका	रु ५लाख देखि १० लाखसम्मका	रु १० लाखभन्दा बढीको	जम्मा
6	36	100	56	18	216

उपरोक्त विवरण अनुसार पालिकाले यस वर्ष रु.1 लाख देखि 60 लाख सम्मका जम्मा 216 वटा योजना संचालन गरेकोमा रु.१ लाख भन्दा मुनिका मात्र 6 वटा योजनाहरु रहेका छन् । त्यसैले साना रकमका धेरै योजनाहरु संचालन गर्दा कार्यालयको जनशक्ति वर्षै भरि योजना व्यवस्थापनमा खटिनु पर्ने, संचालित योजनाबाट चालु प्रकृत्तिका कार्यमा बढी खर्च भई लागत प्रभावी नहुने तथा निर्माण कार्यको गुणस्तरमा समेत नकारात्मक असर पर्ने अवस्था तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।

१८

न्यायीक समिति–

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ४६ देखि ५३ सम्म न्यायिक समितिको अधिकार क्षेत्र तथा न्याय सम्पादन प्रक्रियाको व्यवस्था गरेको छ । समितिमा परेको उजुरीमध्ये मेलमिलाप प्रकृतिका आधारमा विवाद दर्ता भएको ३ महिनाभित्र टुङ्गो लगाउने व्यवस्था छ । तर लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार गतबर्ष फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउन बाकी 14 र यो बर्ष थप भएको 7 गरी कुल 21 विवाद दर्ता भएकोमा 9 वटा मात्र फछ्र्यौट भई १२ वटा बाँकी देखिन्छ । न्याय सम्पादन प्रक्रियालाई ऐनले तोकेको म्यादभित्र फछ्र्यौट वा कारबाही किनारा गरी टुङ्गो लगाउनुपर्दछ ।

१९

१९ आन्तरिक लेखापरीक्षण -

स्थानीय तह संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७७ (२) मा स्थानीय तहले आर्थिक कारोबारको नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारीताको आधारमा प्रत्येक चौमासिक समाप्त भएको एक महिना भित्र आन्तरिक लेखापरीक्षण गराउनु पर्ने उल्लेख छ । तर यस गाउँपालिकाले यस वर्षको आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराएको छैन । तसर्थ कानुनमा तोकिए बमोजिम आर्थिक कारोबारको आन्तरिक लेखापरीक्षण गराई आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।

२०

आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा :

प्रत्येक स्थानीय तहले आफ्नो आन्तरिक कारोवार, आन्तरिक जाच एवं आर्थिक कार्य प्रणाली प्रभावकारी र व्यवस्थित गराउन आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठन गर्नुपर्ने व्यबस्था भएवमोजिम आन्तरिक लेखापरीक्षण शाखा गठन भएता पनिआन्तरिक लेखापरिक्षण गरी आन्तरिक लेखापरिक्षण प्रतिवेदन पेश गरेको छैन । यसवाट आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको देखियो ।

२१

२१ स्थानीय तहका पदाधिकारी सुविधा :

नेपालको संविधानको धारा २२७ मा गाँउ सभा तथा नगरसभाका सदस्यले पाउने सुविधाका सम्बन्धमा प्रदेश कानूनबमोजिम हुने ब्यवस्था अनुसार कर्णाली प्रदेश संसदले स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यहरुको सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७७ जारी गरेको छ । उक्त ऐनमा भएको ब्यवस्था अनुसार पालिकाबाट गत वर्षको 9 महिनाको रु २३१२२५० समेत देहाय बमोजिम रु.6070250/- सुविधा वापत भुक्तानी भएको छ ।

सि.नं	विवरण	प्रमुख/ अध्यक्ष	उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	वडाअध्यक्ष 8 जना	कार्यपालिका सदस्य.6 जना	सभाका सदस्य	जम्मा
१	बैठक भत्ता	0	0	0	0	0	0
२	यातायात खर्च	36000	36000	0	0	0	72000
३	टेलिफोन,मोबाइल	0	0	288000	72000	28000	648000
४	पुस्तक,पत्रीका, ईन्टरनेट	36000	36000	288000	72000	14400	576000
५	समन्वय तथा सहजीकरण	0	0	0	0	0	0
६	अतिथि सत्कार	60000	48000	384000	72000	288000	1082000
७	खानेपानी/बिजुली/ सरसफाई	84000	72000	192000	144000	288000	780000
८	चाडपर्व खर्च	15000	15000	120000	90000	360000	600000
	जम्मा	**231000**	**207000**	**1272000**	**450000**	**978400**	**3758000**

२२

२२ खाना तथा विविध खर्च –

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाले यस वर्ष खाना तथा विविधतर्फ मात्र रु.2000000/- खर्च गरेको छ ।

२३

२३ आर्थिक सहायता–

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ मा स्थानीय तहको रकमबाट आर्थिक सहायता, चन्दा, पुरस्कार एवं संस्थागत अनुदान वितरण गर्न पाउने व्यवस्था रहेको देखिंदैन । तर पालिकाले यस वर्ष रु.667757/- आर्थिक सहायता वितरण गरेका छन् । आर्थिक सहायता खर्च लेख्ने कार्यमा नियन्त्रण गर्नुपर्दछ ।

२४

२५ ठेक्का व्यबस्थापनः

सार्वजनिक खरिद ऐन,२०६३ तथा नियमावली,२०६४ बमोजिम सार्वजनिक खरिद व्यबस्थापनका लागि सोझै खरिद, सिलवन्दी दरभाउपत्र तथा बोलपत्रको माध्यमबाट गर्नुपर्ने व्यबस्था छ । यस गाउँपालिकाबाट संचालित योजनाको निर्माण कार्यको माग गरेको विवरण उपलव्ध नभएकोले त्यस सम्वन्धि विश्लेषण गर्न सकिएन ।

२५

२७ सवारीसाधन खरिद –

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ केन्द्रीय सरकार र तालुक संघीय मन्त्रालयको परिपत्र, निर्देशन समेतको आधारमा आफ्नो आन्तरिक आम्दानीबाट मात्र सवारी साधन खरिद गर्नु पर्दछ । अर्थ मन्त्रालयको स्थानीय तहमा बजेट तर्जुमा कार्यान्वयन आर्थिक व्यवस्थापन तथा सम्पती हस्तान्तरण सम्बन्धी निर्देशिका, २०७४ को निर्देशन नं. ५.१५ अनुसार नेपाल सरकारबाट उपलब्ध गराइएको बजेट तथा स्रोत साधनबाट कार्यालयको नियमित प्रयोजनको लागि सवारी साधन खरिद गर्न नपाईने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त विवरण अनुसार पालिकाले 4 थान दुई पांग्रे सवारि साधन खरिदमा रु.1066500/-, तथा 1 थान चार पांग्रे सवारी साधन खरिदमा रु.6366500/- बजेटबाट खर्च गरेको छ ।

सि.नं	सवारी साधन	संख्या	रकम
१	मोटरसाइकल	4	1066500
२	कार/जीप	1	5300000
	जम्मा		६३६६५००

२६

२८ आयको अनुमानः

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आयसमेतको ब्यवस्थापन गर्न सक्ने ब्यवस्था छ । पालिकाले पेश गरेको आय-व्ययको अनुमानमा आन्तरिक आयतर्फ मालपोत, कर, सेवा शुल्क, दस्तुर वापत अनुमानित रु.1000000/- प्राप्त हुने प्रक्षेपण गरेकोमा आर्थिक वर्ष २०७7।७8 मा रु.4476497/- अर्थात अनुमान भन्दा 448.64 प्रतिशत बढी आय प्राप्त गरेको छ । आम्दानीका अन्य स्रोतको पहिचान गरी आयको अनुमान यर्थाथपरक बनाई आय आर्जन बृद्धि गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिन आवश्यक देखिएको छ ।

२७			**२९ आन्तरिक आयः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०७६।७७ मा केन्द्रीय अनुदानबाट गरेको खर्चका तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ । केन्द्रिय अनुदानबाट खर्च: 373726083 / आन्तरिक आय: 4476497 / आन्तरिक आय प्रतिशत: 1.19 उपरोक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा 1.19प्रतिशत मात्र रहेको छ । त्यसैले पालिकाको आन्तरिक आय संकलनको दायरालाई फराकिलो पार्दै आन्तरिक आय बृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
२८			**३१ राजश्व अभिलेख :** कार्यालयले राजस्वको अभिलेख अध्यावधिक गरी सोको लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाबाट रसिद ठेलिहरु छपाई गरेर वडा कार्यालयमा पठाउने गरेकोमा सोको पुरा अभिलेख पालिकामा आएको देखिएन । अघिल्लो आ.व.को बाँकी के कति छन एकिन गर्न सकिएन । कार्यालयबाट सवै वडाहरुमा पनि स्वचालित प्रणालि जडान गरी राजस्व संकलन गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्दछ । यसले गर्दा व्यक्तिहरुले छुट्टै रसिद छपाउने जोखिम विद्यमान रहन्छ । यसको सम्बन्धमा तहाँ कार्यालयबाटै छानविन गर्नुपर्दछ । अतः कार्यलयले आगामी दिनमा रसिद नियन्त्रण तथा राजश्व असूलीलाई स्वचालित प्रणाली मार्फत ब्यवस्थापन सम्बन्धमा विशेष ध्यान पु¥याउनुपर्ने देखियो ।	
२९			**२४ अनुदान फिर्ता** – संघीय एवं प्रदेश सरकारको कानून एवं कार्यविधि बमोजिम ती निकायबाट स्थानीय तहमा प्राप्त हुने समपुरक वाहेकका अनुदान खर्च नभई बाँकी रहेको अवस्थामा सम्बन्धित निकायमा फिर्ता गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । प्राप्त विवरण (सुत्रको अनुसूची १२ र २१) अनुसार २०७८ असार मसान्तमा देहायबमोजिमको अनुदान खर्च नभई बाँकी रहेकोमा फिर्ता गरेको पाइएन । खर्च नभई बाँकी रहेको निम्नानुसारको रकम रु.२२५२२०७५१ मध्ये रु.११०७६८१२/- मिति 2078/4/18 मा फिर्ता भई बाँकी रु.११४४३९३८ ऐकिन गरी को ले नि का फिर्ता गर्नुपर्ने रु...	११,४४३,९३८

अनुदान प्रदान गर्ने निकाय	अनुदानको प्रकार	प्राप्त रकम	खर्च रकम	बाँकी रकम
संघीय सरकार	शसर्त	193230350	178428106	14802244
	विषेश	6733614	0	6733614
	समपुरक	984893	0	984893
	अन्य	0	0	0
प्रदेश सरकार	शसर्त	0	0	0
	विषेश	0	0	0
	समपुरक	0	0	0
	अन्य	0	0	0
	जम्मा	200948857	178428106	22520751

३०

बार्षिक खरिद योजना/गुरुयोजना :

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ ले सार्वजनिक निकायले तोकेको सीमाभन्दा बढी रकमको खरिद गर्दा तोकिए बमोजिमको खरिद गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्ने ब्यवस्था छ । यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ७ ले वार्षिक १० करोडभन्दा बढीको खरिद गर्दा गुरुयोजना तयार गर्नुपर्ने नियम ८ ले बार्षिक १० लाखभन्दा बढीको खरिद गर्दा वार्षिक खारिद योजना बनाउनुपर्ने ब्यवस्था छ । यस पालिकाले विभिन्न शीर्षक अन्तर्गत वार्षिक रु.127463864/- पूँजीगत खर्च/खरिद निर्माण कार्य गरेको छ । तर पालिकाले आफ्नो खरिद नियमावली नबनाएको अवस्थामा उक्त ऐन, नियम बमोजिम बार्षिक खरिद योजना र गुरुयोजना नबनाई खरिद कार्य गरेको देखियो । अतः पालिकाले उक्त नियमावली बमोजिम खरिद योजना/गुरुयोजना बनाई व्यवस्थित र प्रभावकारी हुने गरी खरिद कार्य गर्नुपर्दछ ।

३१

३० कर तथा शुल्क असुली -

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर र वहाल विरौटी शुल्क उठाउने व्यवस्था रहेको छ । ती आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।
<table>
<tr><th>आय शीर्षक</th><th>अनुमान</th><th>असुली</th></tr>
<tr><td>एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर</td><td>नभएको</td><td>353998</td></tr>
<tr><td>घरजग्गा वहाल कर</td><td></td><td>0</td></tr>
<tr><td>व्यवसाय कर</td><td></td><td>0</td></tr>
<tr><td>वहाल विरौटी शुल्क</td><td></td><td>0</td></tr>
<tr><td>अन्य</td><td></td><td>४१२२४९९</td></tr>
<tr><td>जम्माः</td><td></td><td>४४7६४97</td></tr>
</table>
पालिका भित्र रहेका करदाताहरुको अभिलेख व्यवस्थित नरहेको एवं बुझाउन ल्याएको अवस्थामा मात्र कर एवं शुल्क बुझ्ने परिपाटी रहेकोले उल्लिखित असुली यथार्थ मान्न सक्ने अवस्था देखिएन ।तसर्थ आफ्नो क्षेत्रभित्र करदाताको अभिलेख अद्यावधिक गरी करको दायारामा ल्याउनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३२</td><td></td><td></td><td>३२ राजश्व दाखिला :
आर्थिक कार्यबिधि नियमावली २०६४ को नियम ९ (६) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले आफ्नो जिम्मामा आएको सरकारी नगद सोही दिन दाखिला गरी स्रेस्ता खडा गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । साथै सोही ऐन अनुसार तोकिएको समयमा राजश्व रकम दाखिला नगरेमा सम्वन्धित तालुक कार्यालयले १० दिन सम्म ढिला गरेको भए १० प्रतिशत, १५ दिन सम्म ढिला गरेको भए १५ प्रतिशत जरिवाना गरी सो समेत दाखिला गर्न लगाउने र १५ दिन भन्दा ढिलो गरेको भए २५ प्रतिशत जरिवाना गरी नगद दाखिला गर्न लगाई कसूरको मात्रा अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम बिभागीय कारवाही समेत गर्न गराउन सक्ने व्यवस्था छ । कार्यालय अन्तर्गत 8 वटा वडा पालिका प्राप्त गरेको राजश्व रकम ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार तोकिएको अवधि भित्र दाखिला गरेको कागजात लेखापरिक्षणको क्रममा पेश नभएकोले के कति समयमा दाखिला भएको हो भन्ने यकिन छैन । यसरी ढिला हुने गरी राजश्व रकम बैक दाखिला भएको अवधिको कार्यालयले छानविन गरी, जरिवाना रकम असुल गर्नुपर्ने देखिन्छ । कार्यालयले सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरुले प्राप्त गरेको आन्तरिक राजश्व रकम र बैकमा दाखिला गरेको विवरणमा कार्यालयले विशेष ध्यान दिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३३</td><td></td><td></td><td>३३ पारिरश्रमिक करः</td><td>८०,९७९</td></tr>
</table>

आर्थिक ऐन २०७७ले पारिश्रमीक दर र सिमाहरु निर्धारण गरेको छ । पालिकाले निम्न कर्मचारी हरुको पारिश्रमिक भुक्तानी दिदा कट्टा गर्नुपर्ने कर कट्टा नगरेकोले सम्बन्धित कर्मचारीबाट असुल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु...

पद	कर्मचारीको नाम	जम्मा आम्दानी	कर छुटको आय	कर योग्य रकम	कर
प्रमुख प्रशासिक अधिकृत	विष्णु प्रसाद धिताल	७००४१९	२२०८९६	२९५२३	२९५२
लेखा अधिकृत	मिलन बुढ थापा	७२७३१२	१७८००९	९९३०४	९९३०
सहायक छैटो	अंगराज डाँगी	६५५४२७	१६४२५६	४११७१	४११७
इन्जिनियर	डिल्ली बुढा	६५५४२७	१६४२५६	४११७१	४११७
अधिकृत	आम बहादुर चन्द	६५५४२७	१६४२५६	४११७१	४११७
अधिकृत	विष्णु बहादुर रावल	७१७६९८	१७८६५६	८९०४२	८९०४
सि अहेव	गुरु प्रसाद चौलागाई	७३६८३८	२३१८९६	५४९४२	५४९४
सि अहेव	मणिकृष्ण उपाध्याय	७३९५०८	१८४७७४	१०४७३४	१०४७३
सि अहेव	राम बहादुर शाही	७२६८१८	२१३८९६	६२९२२	६२९२
सि अहेव	निर्मला महत	७२२७३८	२२६१३६	४६६०२	४६६०
हे अ	पूर्णीमा रावत	७२०४५८	१७१२२७	९९२३१	९९२३
सि अ हे व	परेम बहादुर शाही	७२४४१८	१७४३९६	१०००२	१००००
					80979

३४			**३४ नन्फाइलर–**	२०३,९६०

मूल्य अभिवृद्धि कर ऐन, २०५२ को दफा १८ मा भुक्तानीमा प्राप्त मूल्य अभिवृद्धि करको विवरण भुक्तानी पाएको अर्को महिनाको २५ गतेभित्र सम्बन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयमा कर विवरण सहित दाखिला गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर पालिकाबाट देहायका फर्मलाई मू.अ.कर रु.203960/-समेत रु.810210/- भुक्तानी दिएकोमा लेखापरीक्षण अवधिसम्म पनि ती फर्महरु कर विवरण नबुझाई नन्फाईलर रहेको पाइयो ।

गोभौनं./मिति	भुक्तानी पाउनेको नाम	प्यान नं.	भुक्तानी रकम	मु.अ.कर रकम	नन्फाइलर रहेको मिति
39-77/7/013	मालिका कम्प्युटर एण्ड जनरल अर्डर		667830	187580	076/77
14-077/8/23	प्रतिज्ञा जनरल स्टोर एण्ड सप्लायर्स		142380	16380	,,
	जम्मा		810210	203960	

कानूनी व्यवस्थाअनुसार विवरण नबुझाएकोले कर समायोजन भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु.

३५

३५ प्राविधिक बिल र कार्य सम्पन्नः

सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १२३(१) मा खरिद सम्झौता अनुसार सार्वजनिक निकायले रनिङ बिल वा अन्य कुनै बिल बिजकको भुक्तानी गर्दा प्राविधिक नापजाँच गरी नापी कितावमा उल्लेख भएको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा भुक्तानी गर्नुपर्ने ब्यवस्था रहेको छ । उपभोक्ता समितिहरुबाट सञ्चालित योजनाको ठेक्का बिलहरुमा लागत अनुमान र वास्तविक कामको मूल्याङ्कनमा बरावर परिमाण र रकम उल्लेख भएको देखिन्छ । लागत अनुमान बरावर नै मूल्याङ्कन भएको देखिएकाले वास्तविक काम कति भएको हो भन्ने सम्बन्धमा आश्वस्त हुन सक्ने अवस्था देखिएन । प्राविधिकले पेश गर्ने कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनमा कार्य सम्पन्न गर्नुपर्ने मिति र कार्य सम्पन्न भएको मिति लगायतका इन्जिनियरिङ नर्म्स अनुसार बिलमा खुलाउनुपर्ने तथ्याङ्क उल्लेख गरेको पाईएन । यसले गर्दा कुन काम कहिले सम्पन्न गर्नुपर्ने र तोकिएको अवधिमा सम्पन्न भए/नभएको विषयमा यकिन हुन नसकिएको हुँदा प्राविधकले इन्जिनियरिङ नर्म्स अनुसारको उपभोक्ता समितिको बिल बनाउँदा नापजाँचलाई वास्तविक कार्यसम्पादनमा आधारित बनाउनुपर्दछ ।

३६

३६ लागत सहभागिता—

पालिकाले आयोजना/कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्फबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने, नगद सहभागिता तोकिएको अवस्थामा सहभागिता वापतको रकम सम्बन्धित स्थानीय तहको खातामा दाखिला गरी सो को भौचर प्राप्त भएपछि मात्र उपभोक्ता समितिसँग योजना सम्झौता गर्नुपर्ने गर्नुपर्दछ । तर पालिकाले लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन् । अतः नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्दछ ।

३७			**३७ सशर्त चालु तर्फः कागजात पेश नभएकोः** शिक्षा तथा मानव श्रोत विकास केन्द्र सानोठिमी भक्तपुरले मिती 2078/3/20 मा सवै स्थानिय तहलाई राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार भवन निर्माण कार्यक्रममा विनियोजन भएको रकमको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन सामाजिक परीक्षण लगाएतका कार्यहरुमा विद्यालयलाई नै जिम्मेवार वनाउने पत्र राखी विद्यालयलाई सोझै खातामा रकम भुक्तानी गरेको देखिन्छ ।लेखापरीक्षणको क्रममा शिक्षकहरुको तलबी प्रतिवेदन, माग फाराम , दरबन्दी , विद्यार्थि संख्या आदि पेश नभएकोले खर्च एकिन गर्न सकिएन ।	
३८			**३८ सम्बन्धित पार्टीको नाउँमा भुक्तानी जानुपर्नेः** १९१ ⁄२०७८।३।२४एकल कोष सचालन निर्दिशका २०७५ ले भुक्तानी आदेश प्राप्त भएपछि कोष तथा लेखा नियन्त्रण कार्यालयले गोश्वारा भौचर तयार गरी भुक्तानी आदेश पाउने व्यक्ति फर्म सस्था वा समुहको नाउँमा खातामा पाउने A⁄c payeeचेक जारी गर्नुपर्ने व्यबस्था रहेको छ । रैथाने वाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम अन्तर्गत चिनो वालीको लागी नाईगोली निर्रौला कृषक र दाजुभाई कृषक समुह लाई ५⁄५ लाख रकम छुट्टाइएको कार्यक्रममा गाउँपालिका कृषि रोजगार सयोजक पदम नेपालीको नाउँमा भुक्तानी गएको देखिन्छ । त्यसैगरी सो रकम मध्ये नाईगोली निर्रौला कृषक समुहको तर्फबाट मिरा कुँबर र दाजुभाई कृषक समुहको तर्फ बाट राम बहादुर रावलले जनही रु ३१२००० भरपाई गर ी बुझेको पाइयो ।अत उक्त रकम समुहको खातामा सोही मितिमा बैक जम्मा गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु...	६२४,०००
३९			**३९ फरक कार्यक्रममा खर्च** गाउँपालिका अन्तर्गत रहेका २९ विद्यालयमा कक्षा १ देखि ५ सम्म अध्ययन गर्ने ४३४६ तथा वाल शिक्षा का ४३५ गरी जम्मा ४७८१ लाई ७८ दिन विद्यालय सञ्चालन भएको दिन लाई आधार मानी रु २० का दरले ७४५८३६०/- दिवा खाजा भुक्तानी गरेको देखिन्छ ।सो बाहेक भौचर न २०१ बाट रु १६७५०० र २०२ बाट २१७०००/- जम्मा रु.३८४५०० दिवा खाजा शिर्षकवाट मसलन्द खर्च लेखेकोले यस्तो रकम अनियमित देखिएको रु	३८४,५००
४०			**४०** सामुदायिक विद्यालयमा अध्ययनरत छात्राहरुलाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड वितरणको लागी जेनिथ मल्टीटेड सँग बाट रु ५१५६१९ को ७६०५ परिमाण प्याड खरिद गरेको भएपनि वितरण गरेको देखिदैन । गत आ..व. मा खरिद गरेको सामान लेखापरिक्षण अबधि सम्म वितरण गरेको पाइएन् । लामो समय भण्डारण गर्दा सामानको गुणस्तरमा कमि आई प्रयोग योग्य नहुन सक्ने भएकोले आवश्यकता पहिचान गरेर मात्र खरिद गर्नुपर्दछ ।	
४१			**४१ बोडीङ्ग पास नभएकोः** फिल्ड अपरेटर श्री गोकर्ण पाण्डेले जुम्ला देखि काठमाडौ मिति २०७७।११।१० देखि ११।१४ सम्म गएको भनी बिल राखी भाडा वापतरु.६५०० भुक्तानी लिएको देखिन्छ ।कार्यालयले भ्रमण वापतको रकम भुक्तान गर्दा बोडीङ्ग पास विना प्लेन भाडाभुक्तानी दिएको देखियो। अतः सो मितिको बोडीङ्ग पास पेश गर्नुपर्ने अन्यथा असुल गर्नुपर्ने रु.......	६,५००

४२			**४२** राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रमको निम्न विद्यालयको खातामा भएको रकमको ले.प.को क्रममा प्रमाण कागजात पेश नभएको रु...	३,२००,०००

सि.नं	विद्यालयको नाम	रकम
1	कालिका आधारभुत विद्यालय श्रि नगर	1250000
2	कालिका माध्यामिक विद्यालय टोप्ला	650000
3	हिमशिखा माध्यामिक विद्यालय तातोपानी जुम्ला	650000
4	जनतासेवक आधारभुत विद्यालय वनडिजुम्ला	650000
		3200000

४३			**४३ प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम–** स्थानीय तहमा सूचीकृत बेरोजगार व्यक्तिलाई न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभूत गराउन एवम् सामूदायिक पूर्वाधारहरुको विकास मार्फत नागरिकको जीवनयापनमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले स्थानीयतहभित्र प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम सञ्चालनमा रहेको छ । प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७५ को दफा २(१) बमोजिम नगरपालिकाले बेरोजगारको तथ्याङ्क अद्यावधिक गरेर, सुचीमा समावेश भएकाहरुलाई प्राथमिकिकरण गरी प्राथमिकता क्रम अनुसार, कामका लागि रोजगार कार्यक्रममा संलग्न गराई रोजगारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा, कार्यालयले बेरोजगारको तथ्याङ्क अद्यावधिक गरेको छैन/बेरोजगारको सूचिमा समावेशलाई प्रथमिकिकरण गरेको छैन । कामका लागी रोजगार कार्यक्रम कार्यान्वयनका लागि निर्देशिकामा उल्लेखित व्यवस्थाहरुको पालना नगरी योजनाको छनौट अगावै औजार खरिद भएको, खरिद भएको औजारहरुको जिन्सी दाखिला नभएको, अत्याधिक संख्यामा योजना छनौट भएको, पूर्वाधार एवम् अन्य विकास निर्माणका लागि अधिकाँश योजना छनौट नभई, अनुत्पादनमुलक कार्य गराउने गरी योजना छनौट भएका छन् । साथै श्रमिकको संख्या पनि अत्याधिक रहेकोले कार्यक्रमको उद्वेश्य अनुरुप लक्ष्य हाँसिल गर्ने गरी कार्यान्वयन भएको पाईएन । यस कार्यक्रम अन्तर्गत स्थानीय तहभित्रका वडाहरुमा सडक नाला, मोटर बाटो, इनार, प्रतिक्षालय निर्माण कार्य लगायतका कार्यक्रम सञ्चालन गरी यस वर्ष 348 जनालाई रोजगारी उपलव्ध गराई रु. 16261061/- खर्च गरेको छ । लक्षित वर्गलाई औषत 100 दिनसम्म रोजगारी उपलब्ध गराई श्रमिक ज्याला, प्रशासनिक र कार्यक्रम खर्च समेत खर्च लेखेका छन् । उक्त खर्चवाट लक्षित वर्गमा अल्पकालीन रोजगारी सृजना भए तापनि कामको दीगोपना तथा दीर्घकालीन रोजगारी सृर्जना भएको देखिंदैन ।	
४४			**४४ व.उ.शि.नः ८०६६२५०६५०१ (संघीय सरकारवाट हस्तान्तरित कार्यक्रम) नभएको कामको भुक्तानीः**	६,४५९

			सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ मा सार्वजनिक निकायको कुनै विल विजकको भुक्तानी गर्दा करारका शर्त वमोजिमको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा दिनु पर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले कालिका माध्यमिक विद्यालय टोप्ला भवन निर्माणको लागि रु.३६ लाख अनुदान र रु.९ लाख जनश्रमदान गरी जम्मा रु.४५ लाखको लागत अनुमान वनाई अन्तिम विल भुक्तानी गर्दा कार्यसम्पादन भन्दा वढी भुक्तानी दिएको पाईयो ।कार्यसम्पन्न प्रतिवेदन तथा नापी किताव वमोजिम रु.३५९३५00।अनुदान दिनुपर्नेमा रु.३५९९९५9। दिएकोले वढी अनुदान दिएको रु.६४५9।असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु...	
४५			**४५ कन्टिन्जेन्सीः** कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना (सञ्चालन तथा व्यस्थापन) कार्यविधि, २०७७ को दफा ६(१) मा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमवाट विनियोजन भएको रकम श्रमिकको ज्यालामा मात्र खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमवाट विनियोजन भएको सम्पूर्ण रकमको १ प्रतिशत कन्टिन्जेन्सी कट्टा गरेको पाईयो ।यस वर्ष निकासा भएको रु.११९९५०००।को १ प्रतिशतले हुने कन्टिन्जेन्सी जम्मा रु.११९९५०।पालिकाले कट्टा गरेको राजश्व दाखिला गर्नुपर्ने रु...	११९,९५०
४६			**४६ वढी भुक्तानीः** कामका लागि पारिश्रमिकमा आधारित सामुदायिक आयोजना (सञ्चालन तथा व्यस्थापन) कार्यविधि, २०७७ मा प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा श्रमिकलाई नेपाल सरकार श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयले श्रम ऐन, २०७४ को दफा १०६(३) ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी संवत् २०७५ श्रावण १ देखि लागु हुनेगरी दैनिक ज्यालादारीमा काम गर्ने श्रमिकहरुको पारिश्रमिक निर्धारण गरे वमोजिम भुक्तानी दिने उल्लेख छ ।पालिकाले प्रधानमन्त्री रोजगार अन्तर्गतका विभिन्न योजनाहरुमा न्यूनतम ज्यालाको सट्टामा जिल्ला दररेट प्रयोग गरी लागत अनुमान वनाई सोही वमोजिम भुक्तानी दिएको पाईयो ।यसरी फरक दरको प्रयोग गरी वढी भुक्तानी भएको अनियमित देखिएको रु....	१,९४०,४८४

योजनाको नाम	विवरण	परिमाण	भुक्तानी भएको दर	रकम	हुनुपर्ने दर	रकम	वढी भुक्तानी
लिताकोट दोफान्ना देखि रानीपुरेना ग्रामिण सडक	E/W Excavation in Roadway	२८३.९७ घ.मि.	३७३.३७	१०६०२६	२६६.२६	७५६०९	३०४१६
	Dry stone soling	२८४.७६ घ.मि.	६६१७.५०	१९१४९७२	५४०६.०	१५३९४१२	३७५५५९
गिडीखोला ग्रामिण सडक ग्राभेल	E/W Excavation in Roadway	७६.४४ घ.मि.	३७३.३७	२८५४०	२६६.२६	२०३५२	८१८७
	Dry stone soling	७६.४४ घ.मि.	६६१७.५०	५०५८४१	५४०६.०	४१३२७३	९२५६९
डाँगीवाडा खानेपानी पाइपलाईन विस्तार योजना	E/W Excavation in hard soil for pipeline	५३५.४१ घ.मि.	९३३.४४	४९९७७३	६६५.६४	३५६३९०	१४३३८३
मौरीगाडा देखि वखल डाडा सम्म गोरेटो वाटोत्	E/W Excavation in Roadway	१३३८.३० घ.मि.	४४८.०५	५९९६२५	२६६.२६	३५६३३६	२४३१८९
वल्य जडा देखि नाक्चे ओडार सम्म गोरेटो वाटो	E/W Excavation in Roadway	३८६ घ.मि.	४४८.०५	१७२९४७	२६६.२६	१०२७७६	७०१७०
	Dry stone soling	३० घ.मि.	६६१७.५०	१९८५२५	५४०६.०	१६२१९५	३६३३०
चुम्ला साँगु देखि चाखा चौर सम्मको वाटो	E/W Excavation in Roadway	१७४२ घ.मि.	४४८.०५	७८०६९१	२६६.२६	४६३८२५	३१६८६६
मछलदेउ देखि माडा सम्म गोरेटो वाटो निर्माण	E/W Excavation in Roadway	१११४.७४ घ.मि.	४४८.०५	४९९४५९	२६६.२६	२९६८१०	२०२६४८

	Dry stone soling	११.५ घ.मि.	६००१.००	६९०११	५४०६.०	६२१७४	६८३७
धारखोला देखि जुलेढुंगा सम्म वाटो मर्मत	E/W Excavation in Roadway	८१० घ.मि.	४४८.०५	३५९१०३	२६६.२६	२१५६७०	१४३४३२
	Dry stone soling	५८ घ.मि.	६००१.००	३४८०५८	५४०६.०	३१३५७७	३४४८१
वज्ञरेडाँडा वाट वल्ले जुडा सम्म गोरेटो वाटो	E/W Excavation in Roadway	१३००.५० घ.मि.	४४८.०५	५८२६८९	२६६.२६	३४६२७१	२३६४१७
जम्माः							**१९४०४८४**

४७

४७ वढी दरको प्रयोगः

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम१० अनुसार दर विश्लेषण गरी निर्धारण गरिएको दरको आधारमा सार्वजनिक लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।यसरी तयार गरिएको लागत अनुमानको आधारमा सम्पन्न भएको कामको भुक्तानी दिनु पर्दछ ।पालिकाले विभिन्न योजनामा स्वीकृत दर विश्लेषण भन्दा फरक पारी भुक्तानी दिएको पाईयो ।यसरी दर विश्लेषण भन्दा वढी दरमा भुक्तानी भएको रकम असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु...

योजनाको नाम	**कामको विवरण**	**परिमाण**	**भुक्तानी भएको दर**	**रकम**	**हुनुपर्ने दर**	**रकम**	**वढी रकम**
जनता सेवक आधारभूत विद्यालय शौचालय निर्माण	PCC work 1:2:4	३.३८ घ.मि.	१९०४५.३	७१९९१	१६९१७.४	५7१8१	१४8१0
खेलकुद ग्राम निर्माण	E/W Excavation	१६९.२ घ.मि.	४७५.८६	८०५२३	४४८.0५	७५८१९	४७०४
जम्माः							**19514**

१९,५१४

४८

४८

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>१६- 2078।३।२३, पालिकाले वडा न ३ मा स्याउ वगैचा निर्माणको लागि रु.७५०००००। (मु.अ.कर समेत) लागत अनुमान भएको ठेक्कामा रु.३४४२६२४।१६ (मु.अ.कर समेत) कवोल गर्ने एसियन विल्डर्सलाई छनौट गरी मिति २०७८।३।१६ सम्ममा काम सम्पन्न गर्ने गरी सम्झौता गरेको छ ।उक्त निर्माण व्यवसायीलाई मिति २०७८।३।२० मा रु.६८८५२५।पेश्की दिएको तर हाल सम्म पनि निर्माण सम्पन्न भएको छैन भने उक्त ठेक्काको म्याद थप पनि भएको पाईएन ।यसरी अधुरो रहेको काम सम्पन्न गर्न पालिकाले ध्यान दिनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>४९</td><td></td><td></td><td>४९ व.उ.शि.नः ३५००००११४ (सामाजिक विकास मन्त्रालय)
पालिकाले अग्नि इन्कर्पोरेटेड प्रा.लि.सँग एम्वुलेन्स खरिदको सम्झौता गरी रु.९७००००। भुक्तानी दिएको छ ।सम्झौता वमोजिम अग्रिम रकम भुक्तानी पश्चात १३-१५ हप्ता भित्र एम्वुलेन्स उपलव्ध गराउनु पर्ने व्यवस्था गरेकोमा हाल लेखापरीक्षण अवधि सम्म पनि एम्वुलेन्स पालिकामा उपलव्ध गराएको छैन ।सम्झौता वमोजिम एम्वुलेन्सको यथाशिघ्र आपुर्ति गरी सेवा सुचारु गर्नु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>५०</td><td></td><td></td><td>५० व.उ.शि.नः ३०१००१०२४ (मुख्यमन्त्री रोजगार उद्यमशिलता तथा आयआर्जन कार्यक्रम) वढी भुक्तानीः
सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ मा सार्वजनिक निकायको कुनै विल विजकको भुक्तानी गर्दा करारका शर्त वमोजिमको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा दिनु पर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले निम्नानुसारका योजनाहरुमा भुक्तानी दिंदा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तथा नापी कितावमा प्रविष्ट गरिएको वास्तविक काम भन्दा वढी भुक्तानी दिएको पाईयो ।यसरी वढी भुक्तानी भएको रकम असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु...
<table>
<tr><th>उपभोक्ता समिति</th><th>खुद भएको काम (भुक्तानी हुनुपर्ने)</th><th>भुक्तानी भएको रकम</th><th>वढी भुक्तानी</th></tr>
<tr><td>चाखाचौर लिफ्ट सिंचाई निर्माण उ.स.</td><td>३८०९४२०।००</td><td>३९७२८७०।००</td><td>१६३४५०।००</td></tr>
<tr><td>पाविरा एक घर एक धारो निर्माण उ.स.</td><td>२१११५९२।२०</td><td>२११९५९०।००</td><td>७९९७।८०</td></tr>
<tr><td>जम्माः</td><td></td><td></td><td>१,७१४,४७८।००</td></tr>
</table></td><td>१७१,४४७.८</td></tr>
<tr><td>५१</td><td></td><td></td><td>५१
कर्णाली प्रदेश, प्रदेश सरकार, मुख्यमन्त्री रोजगार कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७७ को परिच्छेद ४ दफा ७(३) मा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दा ठुला मेशीन तथा उपकरण प्रयोग गर्न नपाईने व्यवस्था छ ।पालिकाले कतिपय योजनाहरुमा डोजर एक्जाभेटर प्रयोग गरेको अवस्थामा पनि भुक्तानी दिएको छ ।कार्यविधिमा भएको व्यवस्था विपरित डोजरवाट भएको कामको भुक्तानी दिएको अनियमित देखिएको रु....</td><td>२,१५३,३१२</td></tr>
</table>

उपभोक्ता समिति	भुक्तानी रकम
लिताकोट खालखोली धर्सा मोफ्ला ग्रामिण सडक निर्माण उ.स.	१३९१८४६।०९
जनजागृती आधारभुत विद्यालय फिल्ड तथा घेरावार निर्माण उ.स.	७६१४६६।५६
जम्माः	**२१५३३१२।६५**

५२

५२ दर विष्लेषणः

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम१० अनुसार दर विश्लेषण गरी निर्धारण गरिएको दरको आधारमा सार्वजनिक लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले चाखाचौर लिफ्ट सिंचाई निर्माण कार्यको लागि HDPE Pipe 50mm 10kg को लागत अनुमान तयार गर्दा निर्धारण गरिएको दर विश्लेषण भन्दा वढी दर राखेको पाईयो ।प्रति मिटर रु.२४१।ले ६५० मिटरको जम्मा रु.१५६६५०।हुनुपर्नेमा प्रति मिटर रु.३५०।ले ६५०मिटरको जम्मा रु.२२७५००। भुक्तानीभएकोले वढी भुक्तानी भएको रु.7०८५०। असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु....

७०,८५०

५३

५३ वढी दरमा भुक्तानीः

४।२०७७।२०।२, सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम१० अनुसार दर विश्लेषण गरी निर्धारण गरिएको दरको आधारमा सार्वजनिक लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था छ ।यसरी तयार गरिएको लागत अनुमानको आधारमा सम्पन्न भएको कामको भुक्तानी दिनु पर्दछ ।पालिकाले सुर्योदय आधारभूत विद्यालय वस्नेटाकुरी घेरावार निर्माण उपभोक्ता समितिलाई दर विश्लेषण भन्दा वढी दरमा भुक्तानी दिएको पाइयो ।वढी दरमा भुक्तानी भएको रकम असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु...

कामको विवरण	परिमाण	भुक्तानी भएको दर	रकम	हुनुपर्ने दर	रकम	वढी रकम
E/W Excavation in Ordinery soil	२२.५ घ.मि.	७४६.७५	१६८०२	३७३.३७	८४००	८४०२
Rubble Packing in gabion box	६० घ.मि.	६००१	३६००६०	३९२३.7५	२३५४२५	१२४६३५
जम्माः						**१३३०३७**

१३३,०३७

५४

५४ वढी भुक्तानीः

११,९६३

सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२३ मा सार्वजनिक निकायको कुनै विल विजकको भुक्तानी गर्दा करारका शर्त वमोजिमको वास्तविक कार्यसम्पादनको आधारमा दिनु पर्ने व्यवस्था छ ।पालिकाले निम्नानुसारका योजनाहरुमा भुक्तानी दिंदा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तथा नापी कितावमा प्रविष्ट गरिएको वास्तविक काम भन्दा वढी भुक्तानी दिएको पाईयो ।यसरी वढी भुक्तानी भएको रकम असूल गरी दाखिला गर्नुपर्ने रु...

उपभोक्ता समिति	**खुद भएको काम (भुक्तानी हुनुपर्ने)**	**भुक्तानी भएको रकम**	**वढी भुक्तानी**
कालिका आधारभुत विद्यालय श्रीनगर निर्माण उ.स.	१९०९६२।००	२०००००।००	९०३८।००
जनजागृती माध्यमिक विद्यालय ताम्ती घेरवार निर्माण उ.स.	८८९८००।००	८९२७२५।००	२९२५।००
जम्माः			**११९६३।००**

५५

५५ समानीकरण पूँजिगततर्फः जनसहभागिताका लागि रकम भुक्तानीः

83-077/11/20, नेपाल सरकार संघीय कार्यालय एवं योजनाका लागि नेपाल सरकारले योजना बजेट तथा कार्यक्रमका प्रक्रियाहरु पुरा गरी योजना छनौट हुने र स्थानिय तहको हकमा गाउँपालिका सभावाट योजनाहरु स्वकृत गरी मात्र संचालन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । संघिय खानेपालि तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना जुम्लाको 2077/11/17 गते कर्णाली प्रदेश आन्तरिक मामिला तथा कानुन मन्त्रि नरेश भण्डारीको प्रमुख आतिथ्यमा धौलागाउँ वृहत खानेपानी आयोजनाको ठेक्का प्रक्रिया अघाडि वढाउन कुल लागत अनुमानको १ प्रतिशत लागत जनसहभागिताका लागि ३ स्थानिय निकाय मध्ये तातोपानी गाउँपालिकावाट रु.5000000/- प्राप्त गर्ने निर्णय गरे बमोजिम मिति 2077/11/19 को निर्णय बमोजिम रु.500000/- उक्त खानेपानी आयोजना संचालनार्थ जनसहभागिता वापतको रकम रु.5000000/- भक्तानी दिएको देखियो । सार्वजनिक खरिद नियमावली 2064 को नियम 97 को (3क) मा उपभोक्ता समिति वा लाग ग्राही समुदायले व्यहोर्ने वा व्यहोर्नुपर्ने रकम उल्लेख गर्नुपर्ने उपनियम ४ मा निर्माण कार्य वा सेवा को काममा दिदा लागत अनुमानमा रहेको जन सहभागिताको अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनुपर्ने छ भन्ने प्रावधान रहेको देखिन्छ । कार्यालयले गाँउ सभावाट स्विकृत नभएको, सार्वजनिक खरिद नियमावली 2064 को नियम 97 मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायवाट काम गराउने कार्यविधिको पालना नगरी संघिय सरकारको संघिय खानेपानी तथा ढल व्यवस्थापन आयोजना जुम्ला वाट संचालित उक्त खानेपानी आयवजनाको उपभोक्ता समिति वा लाभग्राहीले व्यहोर्नु पर्ने रकम व्यहोरेको नियम सम्मत देखिएन ।

५६

५६

5-078/3/30, सार्वजनिक खरिद नियमावली 2064 को नियम 97 मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राहीले निर्माण कार्यका लागि लागत सहभागितामा समावेश हुन सक्ने व्यवस्था छ ।स्यालेपानी देखि देवलडाँडा सम्म नमुना ओखर तथा स्याउ वगैचा लिफ्ट इरिगेशन उपभोक्ता समितिले रु.1995303/- वरावरको विद्युतिय सामान जेनिथ मल्टिट्रेड एण्ड कन्स्ट्रक्सनवाट खरिद गरेको देखियो । उक्त सामान कार्यालयको योजनामा उपयोग भएको प्रमाण पेश नभएको रु..........

१,९९५,३०३

५७

५७

.नं/मिति 87-077/11/25, सार्वजनिक खरिद नियमावली 2064 को नियम १० मा निर्माण कार्यको लागत अनुमान तयार गर्नुपर्ने र उपनियम ७ को अनुसुचि (1) कन्टिन्जिन्सी कट्टा गर्नुपर्ने प्रावधान रहेको देखिन्छ । कार्यालयले जनतासंग अध्यक्ष कार्यक्रमबाट जिल्ला प्रहरी कार्यालय जुम्लालाई आन्तरिक प्रशिक्षक ट्रष्ट निर्माण कार्यका लागिरु.150000/- बजेटको 4 प्रतिशत कन्टिन्जेन्सी रु.6000/- कट्टा नगरी भुक्तानी गरेको देखिएको रु...........

६,०००

५८

५८

सार्वजनिक खरिद नियमावली 2064 को नियम 117 मा कार्य स्विकार प्रतिवेदनमा सार्वजनिक निकायले सम्पन्न भएको निर्माण कार्य आपुर्ति गरिएको मालसामान वा प्रदान गरिएको सेवा स्विकार्दा सोको प्रतिवेदन तयार गर्नुपर्ने छ भन्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निम्नानुसारका कार्यको कार्यस्विकार प्रतिवेदन तयार नभएको अवस्थामा भुक्तानी गरेको देखिएको रु.........

भौ.नं/मिति	योजना /कार्य विवरण	लागत अनुमान	भुक्तानी रकम
11-077/6/21	गाजरखेति भण्डारण तथा व्यवस्थापन भवन निर्माण	1814794	1440000
12-077/6/21	राउतवाडा गोरेटो वाटो निर्माण	1247775	960000
13-077/6/21	खड्कावाडा गोरेटो वाटो निर्माण	1254393	960000
18-077/6/22	भुडाखोली गोरेटो वाटो निर्माण	1800679	1440000
208-078/3/27	खड्कावाडा गोरेटो वाटो निर्माण	0	972734
		6117641	5772734

५,७७२,७३४

५९

५९

सार्वजनिक खरिद नियमावली 2064 को नियम १२३ मा विल वा विजकको भुक्तानीमा सार्वजनिक निकायले रनिङ विल वा अन्य विल विजकको भुक्तानी भुक्तानी गर्दा करार शर्त वमोजिम विभिन्न ५ आधारको सबै आधार वा कुनै एक आधारमा भुक्तानी गर्न सक्ने उपनियम (2) मा रनिङ विल वा अन्य कुनै विल विजकको भुक्तानी लिनका लागि आपुर्ति कर्ता, निर्माण व्यवसायि, सेवा प्रदायक वा परामर्शदाताले खरिद सम्झौता बमोजिम आवस्यक पर्ने कागजात पेश गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले निम्नानुसार कार्य गरेकोमा नियमावलीमा भएको व्यवस्था बमोजिम खर्च गरेको नदेखिएको रु...

४,९१९,६६६

भौ.नं/मिति	कार्यक्रम/योजना	भुक्तानी रकम	निर्माण व्यवसायि	कैफियत
17-077/6/22	भगवती आ.वि.फर्निचर तथा मर्मत	1560000	-	लागत अनुमानमा नभएको आइटमको भुक्तानी
32-078/3/23	सर्मि तरापी ग्रामिण सडक निर्माण	1861604	-	नापि किताव पेश नभएको
176-78/3/23	जग्गा सम्याउने कार्य	1497062	वरिष्ठ निर्माण सेवा	सुचना था विस्तृत फायल पेश नभएको
176-78/3/23	स्याउ बगैचा निर्माण कार्य	0	एसियन विल्डर्स	निर्माण खरिद सम्झौतामा कृषि विकास बैंकको रु.1638319/- को कार्य सम्पादन जमानत पेश नभएको
		4918666		

६०

६०

सार्वजनिक खरिद नियमावली 2064 को नियम 97 मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राहीले समुदायवाट कार्यका गराउने कार्यविधि अन्तर्गत उपनियम 10 मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायले पाएको काम आफैले गर्नुपर्ने कुनै कारणवश सो समिति वा समुदाय आफैले समयमा सो काम सम्पन्न गर्न नसक्ने भएमा सो कुराको सुचना सार्वजनिक निकायलाई दिनुपर्ने र सार्वजनिक निकायले सो सम्वन्धमा आवस्यक जाँच गरी सो समिति वा समुदायसंग भएकव सम्झौता तोडी बाँकी काम ऐन र यस नियमावली बमोजिम गर्नु पर्नेछ भन्ने प्रावधान रहेकोमा कार्यालयले यसको पालना नगरी विगतका योजनाहरु यस वर्ष संचालन गरेको पुरा कार्य नभएको अवस्थामानै कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्ने गरेको देखिएकोले लाभग्राही ले पुर्ण रुपमा लाभ लिएको अवस्था देखिएन । यस सम्वन्धि केहि योजनाहरु निम्नानुसार छन् ।

भौ.नं/मिति	योजनाको विवरण	लागत अनुमान	सम्पन्न रकम	प्रगति	शुरु	सम्पन्न
161-78/3/10	उभोज्युला घेरावार निर्माण	2320333	2076215	89.47	076/11/20	078/3/10
208-78/3/27	खड्कावाडा गोरेटो वाटो	1240028	1256477	100	076/8/2	078/3/27
-	तातोपानी धारा व्यवस्थापन	6050000	3209883	53.05	077/2/9	077/12/4 भुक्तानी कार्य सम्पन्न नभएको

६१

६१ सोझै खरिद–

सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सिमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावलीमा रु.५ लाखसम्मको खरिद कार्य सोभै**m** गर्न सकिने, रु.५ लाखभन्दा माथि रु.२० लाखसम्म सिलबन्दी दरभाउपत्रबाट र सो भन्दा माथि बोलपत्रको माध्यमबाट खरिद गर्ने व्यवस्था छ । त्यस्तै सोभै**m** खरिद कार्य गर्दा एक आर्थिक वर्षमा सीमाभन्दा बढीको खरिद गर्न नहुने एवं एउटा आपूर्तिकर्तासंग एक पटकभन्दा बढी सोभै**m** खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ । पालिकाहरुले यो वर्ष पूँजीगत तथा चालु किसिमका वस्तु वा सेवा खरिद गर्दा प्रतिस्पर्धात्मक विधि नअपनाइको निम्नानुसार रु.2782264/- को सोझै खरिद गरेको देखियो ।

ब.उ.सि.नं	भौ.नं/मिति	खरिद/निर्माण विवरण	भुक्तानी पार्टी	भुक्तानी रकम
80662506001	56-077/9/9	जोगिचौर थाप्ला सडक मर्मत	वरिष्ठ निर्माण सेवा	499734
,,	57-077/9/9	गौतमवाडाँ धुमाघाट सडक निर्माण	गौतम निर्माण सेवा	500000
,,	39-077/7/13	कम्प्युटर डेस्कटप तथा ल्यापटप खरिद	मालिका कम्प्युटर एण्ड जनरल अर्डर सप्लायर्स	667830
,,	42-077/7/27	मोटरसाइकल खरिद	चन्दन्नाथ अटोकेयर सेन्टर	266900
,,	53-077/9/8	सोलार व्याट्री खरिद	अंकित जनरल स्टोर	200000
,,	184-78/3/23	मोटरसाइकल खरिद	अंकित जनरल स्टोर	647800
				2782264

६२			**६२ अधुरा आयोजना** – आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २६ अनुसार योजनाहरुको भौतिक र वित्तीय पक्षको सामुहिक समीक्षा गर्नुपर्ने र यसरी गरिने समीक्षामा प्रगति कम हुनुका प्रमुख कारणहरु र सोको निमित्त जिम्मेवार व्यक्तिको पहिचान गर्नुपर्ने, त्यस्तो समीक्षामा सुधारका लागि चाल्नु पर्ने कदमहरु र जिम्मेवार व्यक्ति उपर गर्नुपर्ने कारबाही समेत उल्लेख गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष देहायका विभिन्न योजनामा रु.12259883/- का 26 योजनाको कार्य सम्पन्न हुन नसकि जिम्मेवारी सारेको छ । यस प्रकारको दायित्व बिगत वर्षहरुको समेत सार्दै आएको छ । यसरी कानून विपरीत सम्झौता गरी बषौसम्म पनि सम्पन्न नगरी अधुरो रहन गएको उपयुक्त देखिएन ।	
६३			**६३ कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख:** सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४ को नियम १०(७) अनुसार लागत अनुमान तयार गर्दा लागत अनुमानको ५ प्रतिशतमा नबढ्ने गरी कन्टिन्जेन्सी खर्च समावेस गर्न सकिने र नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालयको मिति २०७०।१।१५ को निर्णयअनुसार खर्च गर्दा पूँजीगत प्रकृतिको २ प्रतिशत र अन्य सानातिना खर्च ३ प्रतिशतभन्दा नबढ्ने गरी खर्च गर्न सकिने ब्यवस्था गरेको छ । कार्यालयबाट योजना कार्यान्वयन गर्ने क्रममा प्रत्येक कार्यक्रम खर्चबाट 4 प्रतिशत का दरले बिलबाट यस्तो रकम कट्टी गर्ने गरेको छ । कार्यालयले आ.व २०७7/७8 मा कन्टीन्जेन्सी बापत रु 4273122/- कट्टी गरेको छ । यसरी कट्टी गरेको रकमको कार्यक्रमगत कन्टिन्जेन्सी खर्चको अभिलेख खडा गरी राख्नु पर्नेमा राख्ने गरेको छैन ।	
६४			**६४ कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन -** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम १२५(२)मा कुनै निर्माण कार्य सम्पन्न भई त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि समाप्त भएपछि प्राविधिक कर्मचारीबाट जाँचबुझ गराई कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गर्नु व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले उल्लिखित कानूनी व्यवस्था बमोजिम त्रुटी सच्याउने दायित्वको अवधि समाप्त भएपछि कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन तयार गरेको पाइएन । कानूनी व्यवस्थाको पालना नभएकोले त्यस्तो निर्माण कार्य स्वीकर्त ड्रइङ डिजाइन वा स्पेसिफिकेशन बमोजिम भए नभएको यकिन हुन सक्ने अवस्था दिखएन ।	
६५			**६५ सार्वजनिक परीक्षण -** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७८ वमोजिम स्थानीय तहले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी, दिगो र भरपर्दो वनाउन कार्यक्रमको सामाजिक परीक्षण अन्तर्गत सार्वजनिक परीक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने व्यवस्था बमोजिमको कार्य भएको पाइएन । सार्वजनिक परीक्षणको अभावमा आर्थिक कारोबारमा जवफदेहिता र पारर्दशिताको प्रबद्धधन गर्ने कार्यमा बाधा पर्ने देखिन्छ ।यस गाउँपालिकाले सार्वजनिक परिक्षण र सार्वजनिक सुनुवाई गरेको पाइएन ।	
६६			**६६ गुणस्तर परीक्षण -** सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ११५(१) अनुसार सार्वजनिक निकायले आपुर्ति गरेका मालसामान सम्झौतामा उल्लेखित प्राविधिक स्पेशिफिकेसन र गुणस्तर वमोजिम भए नभएको निरीक्षण वा परीक्षण गर्नु गराउनु पर्ने व्यवस्था छ । स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत	

			कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन ।	
६७			**६७ समानीकरण चालुतर्फ** एकल खाता कोष प्रणाली संचालन निर्देशिका 2073 को नियम 11.1.8 मा खर्च गर्ने कार्यालयलवाट भुक्तानि आदेश प्राप्त भएपछि कोष तथा लेखा नियन्त्रक कार्यालयले गोश्वारा भौचर तयार गरी भुक्तानी पाउने व्यक्ति, फर्म, सस्था वा कम्पनिको नामको खातामा मात्र जम्मा हुने **account payee** जारी गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस गाँउपालिकामा आर्थिक कारोवार गरेका निम्नलिखित फर्महरुको नाममा चेक जारी हुनुपर्नेमा व्यक्तिको नाममा जारी भएको देखियो । सम्वन्धित फर्मको खातामा रकम जम्मा भएको प्रमाण पेश हुनुपर्ने रु...........	९२९,१७२

बजेट उपशिर्षक	भौ.नं/मिति	फर्मको नाम	भुक्तानि लिएको व्यक्तिको नाम	रकम
गा.पा चालु	235-078/1/16	नमस्ते प्रिन्टर्स नेपालगंज	मीना भण्डारी	327040
गा.पा चालु	277-078/2/30	सिम्पल इन्टलिजेन्ट सिस्टम प्राली जुम्ला	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	19208
गा.पा चालु	277-078/2/30	किसान जनरल अर्डर सप्लायर्स जुम्ला	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	39105
गा.पा चालु	277-078/2/30	कृतिका जनरल अर्डर सप्लायर्स जुम्ला	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	35312
गा.पा चालु	277-078/2/30	अतित जनरल अर्डर सप्लायर्स जुम्ला	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	7831
गा.पा चालु	271-078/2/30	बसन्त स्टेशनरी चन्दननाथ ४ जुम्ला	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	79105
गा.पा चालु	271-078/2/30	गौतम फेन्सी स्टोर	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	75993
गा.पा चालु	271-078/2/30	हेमराज एण्ड बिकास जनरल स्टोर	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	36238
गा.पा चालु	271-078/2/30	अतित जनरल स्टोर	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	16745
गा.पा चालु	271-078/2/30	अमर आर्टस जुम्ला	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	18321
गा.पा चालु	271-078/2/30	कार्की होटेल जुम्ला	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	13938
गा.पा चालु	271-078/2/30	कृतिका जनरल अर्डर सप्लायर्स	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	92984
गा.पा चालु	271-078/2/30	निशान जनरलल अर्डर एण्ड सप्लायर्स	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	93969
गा.पा चालु	271-078/2/30	गौतम पेन्सी स्टोर जुम्ला	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	19503
गा.पा चालु	271-078/2/30	हेमराज एण्ड बिकास जनरल स्टोर	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	16105
गा.पा चालु	271-078/2/30	अतित जनरल स्टोर	सहायक पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	37775

			929172	
६८			**६८ बढि भुक्तानीः** सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 97(4) मा उपभोक्ता समिति वा लाभग्राही समुदायलाई निर्मण कार्यको विल भुक्तानी दिदा लागत अनुमानमा रहेको मुल्य अभिवृद्धि कर, ओभरहेड,कन्टिन्जेन्सी रकम र जनसहभागिता को अंश कट्टा गरेर मात्र भुक्तानी दिनुपर्ने व्यवस्था छ । गाँउ पालिकाले कालिका आमा कृषक सुमहको भवन निर्माण गर्न कालिका आमा कृषक सुमह भवन निर्माण उपभोक्ता समिति संग रु.625825/-मा सम्झौता गरी निर्माण कार्य गरेकोमा रु.611039/- मा कार्य सम्पन्न गरेकोमा रु.500000/- पालिकाले व्यहोरेको देखियो ।उपभोक्ता समितिलाई 4 प्रतिशत कन्टिन्जन्सी रकम कट्टा गरी भुक्तानी दिनुपर्नेमा कन्टिन्जेन्सी रकम कट्टा गरेको देखिएन । अतः उक्त रकम सम्वन्धित उपभोक्ता समितिवाट असुल गर्नुपर्ने रु.........	२०,०००
६९			**६९ बैठक भत्ताः** कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका, 2077 को नियम 2.3 मा बैठक भत्ताको मापदण्ड उल्लेख छ ।जस अनुसार स्पष्ट विषयवस्तु कार्य योजना तथा कार्य शर्त बेगर वैठक बस्न नपाउने, बैठक कार्यालय समय अघिपछि वसको हुनुपर्ने, एउटै निकायका कर्मचारी/पदाधिकारी मात्र बस्ने बैठकमा भत्ता प्रदान गर्न नुहुने व्यवस्था छ ।यस गाँउपालिकाले पालिका भित्रका कर्मचारीहरु बिभिन्न मितिमा बैठक बसी भत्ता वुझेको देखियो । पालिकाकै नियमित काम र कार्य विवरण भित्र पर्ने कामको लागि निम्नानुसार बैठकवसी बैठक भत्ता भुक्तानि भएको रकम सम्वन्धित वाट असुल हुनुपर्ने रु.................	२६४,६९०

https://nams.oag.gov.np

भौ नं/मिति	कर्मचारीको पद/नाम	बैठक संख्या	कर बाहेक रकम
103-077/9/29	प्र.प्र.अ. विष्णु प्रसाद धिताल	26	33150
	लेखा अधिकृत मिलन बुढथापा	26	33150
	अधिकृत छैठौ अंगराज डाँगी	26	33150
	इन्जिनियर डिल्लि वहादुर बुढा	26	33150
	स.पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	26	33150
117-077/9/29	अध्यक्ष नवराज न्यौपाने	1	1275
	उपाध्य गंगादेवि उपाध्याय	1	1275
	प्र.प्र.अ. विष्णु प्रसाद धिताल	3	3825
	लेखा अधिकृत मिलन बुढथापा	1	1275
	अधिकृत छैठौ अंगराज डाँगी	1	1275
	इन्जिनियर डिल्लि वहादुर बुढा	3	3825
	रोगजार संयोजक सरीता शर्मा	3	3825
	अधिकृत छैठौ ओम बहादुर चन्द	2	2550
	सुचना प्र.अ.ऋषिकेश उपाध्याय	2	2550
	स.पाँचौ गोपिकृष्ण पाण्डे	3	3825
	क.अ. सन्देश के.सी.	2	2550

					लेखापाल शिवराज न्यौपाने	1	1275		
					सहायक पाँचौ आदि प्रसाद न्यौपाने	1	1275		
					का.स. शुर बहादुर विष्ठ	2	2550		
				117-077/9/29	प्र.प्र.अ. विष्णु प्रसाद धिताल	1	1275		
					लेखा अधिकृत मिलन बुढथापा	1	1275		
					इन्जिनियर डिल्लि वहादुर बुढा	1	1275		
					अधिकृत छैठौ ओम बहादुर चन्द	1	1275		
					अधिकृत छैठौ अंगराज डाँगी	1	1275		
					स.पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	1	1275		
					स.पाँचौ गोपिकृष्ण पाण्डे	1	1275		
					क.अ. गोकर्ण पाण्डे	1	1275		
					का.स. जयशंकर उपाध्याय	1	1275		
				117-077/9/29	अध्यक्ष नवराज न्यौपाने	1	1275		
					उपाध्य गंगादेवि उपाध्याय	1	1275		
					प्र.प्र.अ. विष्णु प्रसाद धिताल	1	1275		
					लेखा अधिकृत मिलन बुढथापा	1	1275		
						1	1275		

					इन्जिनियर डिल्लि वहादुर बुढा				
					अधिकृत छैठौ ओम बहादुर चन्द	1	1275		
					अधिकृत छैठौ अंगराज डाँगी	1	1275		
					स.पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	1	1275		
					स.पाँचौ गोपिकृष्ण पाण्डे	1	1275		
					क.अ. गोकर्ण पाण्डे	1	1275		
					का.स. सुर बहादुर विष्ट	1	1275		
				बोलपत्र मुल्यांकन समिति	अध्यक्ष नवराज न्यौपाने	1	1275		
					उपाध्य गंगादेवि उपाध्याय	1	1275		
					प्र.प्र.अ. विष्णु प्रसाद धिताल	1	1275		
					इन्जिनियर डिल्लि वहादुर बुढा	1	1275		
					अधिकृत छैठौ ओम बहादुर चन्द	1	1275		
					स.पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	1	1275		
					स.पाँचौ गोपिकृष्ण पाण्डे	1	1275		
					का.स. जय शंकर उपाध्याय	1	1275		
				199-077/12/5 कार्यसम्पादन मुल्यांकन	प्र.प्र.अ. विष्णु प्रसाद धिताल	5	7140		
						3	6375		

	शा.अ. छाँया दत्त चौलागाई		
	अधिकृत छैठौ अंगराज डाँगी	3	6375
	लेखा अधिकृत मिलन बुढथापा	1	1275
	स.पाँचौ बालकृष्ण चौलागाई	1	1275
	स.पाँचौ शिवराज न्यौपाने	1	1275
	स. पाँचौ अग्नि प्रसाद न्यौपाने	2	2550
	अधिकृत छैठौ ओम बहादुर चन्द	1	1275
	स. पाँचौ सन्देश के.सी	1	1275
	स. पाँचौ अग्नि प्रसाद न्यौपाने	1	1275
		203	***264690***

७०			**७०** 292-078/3/11, कर्णाली प्रदेश खर्च मापदण्ड निर्देशिका, 2075 मा सम्वन्धित कामको लागि फिल्डमा खटिदा कामको अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गर्दा दैनिक भ्रमण भत्ता लिएको अवस्थामा खाजा खर्च दिन मिल्ने व्यवस्था छैन ।यस गाँउपालिकाका निम्न पदाधिकारी/कर्मचारीहरुले अनुगमन गरेको भनि दैनिक भ्रमण भत्ता लिएको समयमा रु.200/- दरले खाजा खर्च समेत भुक्तानी भएको देखियो । अतः उक्त रकम सम्वन्धित बाट असुल हुनुपर्ने रु...	२८,२००

सि.नं	पदाधिकारी/कर्मचारी नाम	अनुगमन दिन	रकम
1.	उपाध्य गंगादेवि उपाध्याय	17	3400
2.	प्र.प्र.अ. विष्णु प्रसाद धिताल	6	1200
3.	लेखा अधिकृत मिलन बुढथापा	2	400
4.	अधिकृत छैठौ ओम बहादुर चन्द	17	3400
5.	अंगराज डाँगी	5	1000
6.	डिल्ली बहादुर बुढा	17	3400
7.	आदि प्रसाद न्योपाने	2	400
8.	गोपिकृष्ण पाण्डे	17	3400
9.	तिला चन्द्र उपाध्याय	2	400
10.	तिर्थराज डांगी	1	200
11.	विउरा सार्की	7	1400
12.	विष्णु परियार	7	1400
13.	शिवराज न्योपाने	7	1400
14.	रविन्द्र गौतम	6	1200
15.	कृष्णहरी अधिकारी	3	600
16.	प्राविधिक केशवराज गिरी	11	2200

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>17.</td><td>जयशंकर उपाध्याय</td><td>4</td><td>800</td></tr>
<tr><td>18.</td><td>विशाल खड्का</td><td>7</td><td>1400</td></tr>
<tr><td>19.</td><td>चक्र लामा</td><td>3</td><td>600</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>28200</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>७१</td><td></td><td></td><td>७१
४११- २०७८।३।३०, सञ्चार माध्यममा सुचना तथा सन्देश प्रसारण गर्दा त्यस्तो जिङ्गल प्रसारण हुने टाइम सिट सहितको प्रमाण पेश गरेपछि मात्र भुक्तानी दिनु पर्दछ ।पालिकावाट उपलव्ध भएको सुचना तथा सन्देश प्रसारण गरेको भनि रेडियो कर्णाली एफ.एम.जुम्लालाई रु.१३००००। भुक्तानी गर्दा त्यस्तो प्रमाण संलग्न गरेको नपाईएकोले एफ.एम.मा प्रसारण भएको जिङ्गलको टाइम सिटको प्रमाण पेश गर्नुपर्ने रु...</td><td>१३०,०००</td></tr>
<tr><td>७२</td><td></td><td></td><td>७२ भ्रमण खर्च :
कर्णाली प्रदेश अन्तर्गतका स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यले पाउने सुविधा सम्बन्धी ऐन, २०७५ तथा भ्रमण खर्च नियमावली, २०६४ बमोजिम कार्यालयको काममा कर्मचारी तथा पदाधिकारीलाई भ्रमण खर्च भुक्तानी गर्दा देखिएका व्यहोराहरु देहाय बमोजिम छन् .
· अधिकांश भ्रमणको उद्देश्य र स्पष्ट प्रयोजन कार्यालयकै कामका लागि भएको हो भनी सुनिश्चित हुने विश्वसनीय आधार नदेखिएको ।
· नियमानुसार भ्रमण अभिलेख खाता नरहेकाले पदाधिकारी तथा कर्मचारीको भ्रमण सम्बन्धी एकिकृत विवरण प्राप्त हुन नसकेको ।
· भ्रमण पश्चात् तोकिए बमोजिम भ्रमण प्रतिवेदन पेश नगरी अधिकांश भ्रमणको भ्रमण खर्च भुक्तानी गर्ने गरेको ।
· कतिपय भ्रमणहरु पालिका वा कार्यालयसँग असम्बन्धित नगर/गाँउपालिका गएको जनाई सो वापतको खर्च भुक्तानी गर्ने गरेको ।
· स्पष्ट प्रयोजन बेगर वडा अध्यक्ष सहितका पदाधिकारीको ७ दिनको भ्रमण आदेश स्वीकृत गरी भुक्तानी गर्ने गरेको ।
अतः स्पष्ट प्रयोजन र उद्देश्य बेगर अधिकांश ७ दिनको समयावधी राखी भ्रमण खर्च भुक्तानी गरेको अवस्थाबाट भ्रमण खर्च भुक्तानीमा दुरुपयोगको सम्भावना देखियो । त्यसैले तोकिएको कानुनी व्यवस्थाको पालना गर्दै भ्रमण खर्चमा हुन सक्ने अनियमितता र दुरुपयोग नियन्त्रण गर्न भ्रमण आदेश स्वीकृत गर्ने पदाधिकारीले ध्यान दिनुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>७३</td><td></td><td></td><td>७६ विपद् व्यवस्थापनः-
यस बर्ष विपद तथा प्रकोप व्यवस्थापन कोषमा रु ४४२६०६८ खर्च भएको देखिन्छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>७४</td><td></td><td></td><td>७३ सामाजिक सुरक्षातर्फ निकासा –
सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ ले लाभग्राहीको नाम दर्ता र नवीकरण, लगत कट्टा तोकिएको मिति भित्रै परिचयपत्र अनिवार्य रुपमा नवीकरण गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्ने, प्रत्योक बर्ष लगत अध्यावधिक गरी लाभग्राहीको संख्या यकिन गर्नुपर्ने, भत्ता वितरण गर्दा बैंक मार्फत भत्ता</td><td></td></tr>
</table>

			वितरण गर्नुपर्ने, सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा सञ्चलान गर्न नियमित रुपमा अनुगमन गर्नुपर्ने, केन्द्रिकृत सूचना प्रणालीमा प्रविष्टी गरि अधावद्यिक गर्ने जिम्मेवारी सामाजिक सुरक्षाको अख्तियारी पाउने सम्वन्धित स्थानीय निकायको हुने व्यवस्था गरेको छ । तर पालिकाले लाभग्राहीको लगत अद्यावधिक नगरी १ देखि ६ नं वडा बैंक मार्फत ७र ८ नं वडा मा भर्पाई मार्फत तथा वैकंमा खाता नहुने लाई भर्पाइ मार्फत भत्ता वितरण गरेको देखियो । यसरी लाभग्राहीको मुल अभिलेख वेगर विभिन्न व्यक्तिहरुलाई भत्ता वितरण गरेको देखिएकोले वास्तविक लाभग्राहीलाई भत्ता वितरण भएको यकिन हुने आधार देखिएन ।	
७५			**७४** सामाजिक सुरक्षा कार्याक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को १६(घ) बैकिङ प्रणाली मार्फत सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणमा नगइसकेको स्थानीय तहको हकमा सम्बन्धित वडा समितिको रोहवरमा भत्ता रकम वितरण गर्नुपर्नेछ । कार्यालयले सो अनुसार वितरण गरेको देखिएन ।	
७६			**७५** मृत्यु भएमा, बसाई सरी गएमा, एकल वा विधवा महिलाले विवाह गरेमा, बालबालिकाको हकमा पाच उमेर पूरा भएमा, नवीकरण नगरेमा, एक आार्थिक वर्षको कुनै पनि किस्ता रकम नबुझेमा वा बैङ्क मार्फत वितरण भएकामा लागातार उक्त वर्षसम्म खाता निष्क्रिय भएमा, अयोग्य व्यक्तिले भत्ता प्राप्त गरेको प्रमाणित भएको अवस्थामा लाभग्राहीको नाम सम्बन्धित स्थानीय तहले मूल अभिलेख कट्टा गर्नु पर्दछ । यस गाउपालिकाले विभिन्न वडा वाट भत्ता वितरण गर्दा मुल अभिलेख किताव नै पेश नभएकोले के कति लाई अभिलेख कट्टा गरेको छ भन्ने यकिन हुन सकिएन ।	
७७			**७७** 3-077/6/30, यस गाउँपालिकाले विपद व्यवस्थापन विविध वाट जिल्ला प्रशासन कार्यालय जुम्लालाई कोभिड एम्वुलेन्स सञ्चालनको लागि भनि रु.60000/- भुक्तानि दिएको देखियो । यसरी अन्य कार्यालयलाई विपद व्यवस्थापनको लागि भुक्तानी दिएको रकम के कति खर्च भएको हो उक्त प्रमाण पेश हुनु पर्ने रु..	६०,०००
७८			**७८ वार्षिक प्रतिवेदन–** विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४५ मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गरेको कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति समक्ष पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पेस गरेको पाइएन । ऐनमा भएको व्यवस्थाको पालना हुनुपर्दछ ।	
७९			**७९ पेश्की बाँकी :** आर्थिककार्यविधि तथा वितिय उत्तरदायित्व नियमावली, २०77कोनियम४७ बमोजिम आर्थिक वर्षको अन्तमा फछ्र्यौट गर्न वाँकी देहायको पेश्की फछ्र्यौट गर्नुपर्ने रु...	९,८७५,७४३

भौ.नं/मिति	पेश्की विवरण	श्रोत	लिने व्यक्ती/निकाय	पेश्की
267-78/3/31	बाख्राको साना व्यवसायी कृषि उत्पादन केन्द्र	संघिय चालु	बाख्रा पक्ट प्याकेज मुल कार्य समिति	1500000
26-077/9/28	लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमि सिर्जना गर्ने	संघिय चालु	हरिसिंह नेपाली	79800
59-077/12/6	लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमि सिर्जना गर्ने	संघिय चालु	हरिसिंह नेपाली	212800
90-078/2/26	लघु उद्यम विकास मोडेलमा नयाँ लघु उद्यमि सिर्जना गर्ने	संघिय चालु	हरिसिंह नेपाली	964618
342-078/3/24	विपद व्यवसस्थापन कोष स्थापना तथा संचालन	विपद व्यवस्थापन	खड्का गोरेटो वाटो उ.स.	158000
16-078/3/20	स्यउ वगैचा निर्माण	संघिय सरकार पुजिगत	एसियन विल्डर्स	688525
5-077/11/23	उभोजिउला घेरावार	संघिय कृषि पुजिगत	घेरावार उ.स.	253000
8-078/1/14	धौलापानी स्याउ तथा गाँजर खेति घेरावार	संघिय कृषि पुजिगत		316000
146-078/2/26	हाँकु रिडरोड निर्माण	समानिकरण पुजिगत	रिङपेड निर्माण उ.स.	316000
117-078/1/6	पाण्डेवाडा काठेपुल निर्माण	समानिकरण पुजिगत	काठेपुल निर्माण उ.स.	388000

102-077/12/5	देवि दियार रुखदेखि कालिका आ.वि. सम्म गोरेटो वाटो	समानिकरण पुजिगत	देवि दियार रुखदेखि कालिका आ.वि. सम्म गोरेटो वाटो नि.उ.स.	126000
104-077/12/6	गिडिखोला बृहत खा.पा.यो.	समानिकरण पुजिगत	गिडिखोला बृहत खा.पा.यो. उ.स.	633000
130-078/1/15	गा.पा. समपुरका कोष	समानिकरण पुजिगत	आशापुर्ण निर्माण सेवा	393000
156-078/3/8	गा.पा. समपुरका कोष	समानिकरण पुजिगत	मष्ठ निर्माण सेवा	500000
85-077/11/21	लाछु कार्कीवडा वाहुन वाडा पि.सि.सि.	समानिकरण पुजिगत	लाछु कार्कीवडा वाहुन वाडा पि.सि.सि. उ.स.	1584000
95-077/12/4	तातोपानी धारा निर्माण	समानिकरण पुजिगत	तातोपानी धारा निर्माण उ.स.	690000
101-077/12/5	किमारुख देखि माथिल्लो धारा सम्म	समानिकरण पुजिगत	किमारुख देखि माथिल्लो धारा सम्म उ.स.	475000
346-078/3/31	बाख्राको साना व्यवसायिक कृषि उत्पादन केन्द्र पकेट	समानिकरण पुजिगत	विष्णु बहादुर रावल	375000
4-077/11/07	दुर्गा मा.वि. व्यवस्थापन	समानिकण पुजिगत	दुर्गा मा.वि.	193000
198-077/12/5	कृतिम गर्भाधान कार्यक्रम	समानिकरण चालु	विष्णु रोकाय	30000
				9875743

८० ८०

अनुगमन तथा सम्परीक्षण– स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।सोही एनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यो वर्षको लेखापरीक्षणको क्रममा भई सम्परीक्षण भई गत बर्षसम्मको बाँकी बेरुजु निम्नानुसार रहेको छ । रु हजारमा

गत वर्षसम्मको बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू (B)	गत बर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (C=A-B)
५६०५०	०	५६०५०

अद्यावधिक वेरुजु - यस पालिकाको २०७७।७८ सम्मको फछ्र्यौट गर्न बाँकी बेरुजुको स्थिति देहायअनुसार रहेको छ

गत वर्षसम्मको बाँकी बेरुजू (A)	यो वर्ष संपरीक्षण गरिएको बेरुजू(B)	यो वर्ष कायम बेरुजू(C)	संपरीक्षणबाट कायम बेरुजू(D)	अध्याविधक बाँकी बेरुजू (E=A-B+C+D)
५६०५०	–	५४५०५	–	११०५५५

सि.नं.	लेखापरीक्षण टोली
1.	निर्देशक मनिराम शर्मा
2.	लेखापरीक्षण अधिकारी श्री पार्वती कंडेल
3.	लेखापरीक्षण अधिकारी श्री सुनिता आचार्य
4.	लेखापरीक्षण अधिकारी श्री जितेन्द्र राई
5.	लेखापरीक्षण अधिक्षक श्री विशाल नेपाली